

Novák Katalin a Vatikánban járt

Augusztus 25-én délelőtt hosszú magánkihallgatáson fogadta Apostoli Palotabeli dolgozósobájában Ferenc pápa Magyarország köztársasági elnökét. A Szentatya és Novák Katalin magyar államfő 45 perces négy szemközti beszélgetést folytatott egymással, szívélyes légkörben, spanyol nyelven, tolmács nélkül. Felidéztek a pápa tavaly szeptemberi budapesti látogatását az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalmából és elégedettséggel adtak hangot a jó kétoldalú kapcsolatokért. Ezután néhány olyan, közös érdeklődésre számot tartó kérdést tekintettek át, mint például a család védelme, a magyar családpolitikai modell, az élet kultúrájának előmozdítása, a fiatalok és a közel-keleti keresztények helyzete. Szóba került az ukrajnai háború és a béke iránti elkötelezettség, valamint az üldözött keresztények támogatásának fontossága is.

Novák Katalin átadott egy hivatalos meghívólevelet Ferenc pápának, és arra kérte, hogy jövőre jöjjön el ismét Magyarországra. A katolikus főpásztor megerősítette, hogy szándékában áll ezt megtenni. Elkezdődhet tehát a jövő tavaszi pápalátogatás előkészítése.

Az Ukrajnában dúló háború kapcsán az elnök asszony kiemelte, hogy közös érdek a mielőbbi béke.

„Ferenc pápa a békéért imádkozik, a békéért szólal fel, és megtesz mindent, amire lehetősége van, hogy a béke követe lehessen” – nyilatkozta a találkozás után a köztársasági elnök, egyben hangsúlyozta, hogy a magyarok is a béke érdekében szólnak fel, és azt szeretnék, hogy mielőbb véget érjen az orosz–ukrán háború.

A magyar államfő elmondta, hogy Ferenc pápával hosszan beszéltek a családok támogatásáról és a magyar családpolitikáról, arról, hogy – mint fogalmazott – „mi Magyarországon mi mindent tettünk azért, hogy jó legyen gyermekek vállalni, gyermekek nevelni”. Ezt a Szentatya is nagyra értékelte. Meglepte őt az a tény, hogy Magyarországon kétszeresére nőtt a házasságok száma és felére csökkent az abortuszoké. Beszélgettek továbbá a hagyományos családi értékek, a hagyományos családmodell megőrzése mellett kiállás fontosságáról, főleg most, amikor olyan sokan támadják ezeket a hagyományos értékeket. A találkozón szóba került Magyarországnak az üldözött keresztények számára nyújtott segítsége is. Ennek a misszióknak a folytatását a Vatikán támogatja – tájékoztatta a nyilvánosságot a köztársasági elnök.

Novák Katalin ajándékként egy olyan himzett papi stólát is vitt Ferenc pápának, amely kifejezi a magyar kultúra gazdagságát és hagyománytisztelőit. A dr. Illés Károlyné Botyánszky Anna, a Népművészet Mestere tervezte és több himzőasszony közös munkája nyomán készült stólának képletesen ott van Magyarország, mivel a motívumok a legismertebb kalocsai, békési szücs, nógrádi palóc, matyó, sióagárdi és az úgynevezett úri díszítés világát tükrözik. Az utolsó öltéseket maga a köztársasági elnök asszony készítette és Erdő Péter bíboros meg is áldotta.

A magyar államfő férjével együtt pápai áldásban részesült. Novák Katalin hangsúlyozta: „Ezt az áldást viszem haza a magyar embereknek.”

A pápával való találkozót követően a köztársasági elnök és stábjja megbeszélést folytatott Pietro Parolin bíboros államtitkárral és Paul Richard Gallagher érsekkel, a Szentszék államközi kapcsolataiért felelős titkárával.

Novák Katalin a Vatikáni Rádióban stúdióbeszélgetésben számolt be a Szentatya-

Köpenyeges Mária-freskó Sopronban, a Kecse- (bencés) templom kaputimpanonjában
Fotó: Thaler Tamás

Erdő Péter bíboros Szűzanyától oltalmat kérő imájának zárószavai

„Ó, Krisztus Anyja, halld meg kiáltásunk hangját, amelyben egész népünk és minden ember szenvedése benne remeg! Nyilvánuljon meg újra a világ történetében az Irgalmas Szeretet hatalma! Állítsa meg a rosszat! Formálja át a lelkiismereteket! A te Szepőlötelen Szívedben ragyogjon föl mindannyiunk számára a Remény világossága és az Isten szeretetében való jövő bizonyossága! Magyarok Nagyasszonya, hazánk védasszonya, könyörögj nemzetünkért! Amen.”

nál tett látogatásáról. Gondolatait ezekkel a szavakkal zárta: „A bennünket összekötő kapocs Jézus Krisztus. Őhöz szólunk, Belé kapaszkodunk, az Ő segítségét kérjük. Lehet, hogy ez kicsit patetikus hangzik, talán nem is hangzik hitelesen egy államfőnek a szájából, de engedjék ezt meg nekem: ha képesek vagyunk a tekintetünket az Égre emelni és úgy lehajolni az elesettekhez, és hogyha a perspektíva számunkra nem négy év, vagy öt év, nem egy elnöki ciklus, hanem az Örökkévalósághoz közelít és ott méretetk meg az a döntés, amit meghozunk, akkor nagyobb esélyünk van arra, hogy helyes döntéseket hozzunk. Én ezt a megközelítést igyekszem megvalósítani az elnökségem alatt, és abban bízom, hogy ehhez az Úristentől az öt év folyamán mindenkor fogok kapni kellő erőt, bátorságot és alázatot.”

(Vatikáni Rádió, keh.hu)

Kérjük Égi Édesanyánk oltalmát, pártfogását

Írta: Szabó Gyula

Magyarok Nagyasszonya (október 8.) egyik legszebb ünnepünk. Népünk Istenanya-tisztelete sok évezredre tekint vissza. Múltunk jelei arra utalnak, hogy őshonos nép vagyunk a Kárpát-medencében. Erről tanúskodik az 1961-ben Erdélyben, a Gyulafehérvárhoz közeli Tatárlakán feltárt agyagtábla üzenete. Korát a tudósok c-14-es vizsgálat (szénizotópos kormeghatározás) alapján Kr. e. 5500 évre teszik. Ez azt jelenti, hogy népünk már 7500 éve Boldogasszonyt tisztelő volt, a tábla feliratának a megfejtése ugyanis hozzátéve a következő: *Oltalmazóknk, Nagyasszonyunk! Vigyázo két szemed óvjon, védjen Nap atyánk fényében (Orcája előtt)*. Amikor rácsodálkozunk középkori templomaink falfreskóira, minden templomban felfedezzük a Köpenyes Madonna ábrázolását, amely azt szemlélteti, hogy a Szűzanyától az emberek védelmet, pártfogást nyernek. Ő a mi védőnk, oltalmazóknk, köpenyegét oltalmazóan szétárja mindenki előtt. Molnár V. József néplélek-kutatónk gyönyörűen írja a gyermekrajzok üzenetét elemző könyvében, hogy minden világra született élet kisgyermekprogrammal küldetik az égből. Amikor tudatuk éledezik, rajzaikban az Isten által beléjük ültetett ösképeket, vagyis azt a programot rajzolják le, amit egész életükben követniük kell. A nevelésnek a családban, óvodában, iskolában ezzel összhangban kell történnie, mert ha ezzel ellentétes irány érvényesül, az felmérhetetlen károkat okoz a lelkükben. Rajzaikban tehát a gyermekek a Köpenyeges Madonnaként, az Ég Királynőjeként saját édesanyjukat rajzolják, koronával, szétárt köpennyel, alá pedig önmagukat helyezik. A Teremtő Isten pedig napként ábrázolják, mégpedig arccal, mert az Isteni Szeretet és maga az Isten nem energia, hanem személy, aki fényével, jóságával minden élet eredője, fenntartója, gondviselője. Minden édesanyjának a Boldogasszony szerepét, feladatát kell betöltenie egész életében.

Nemzetünket a Magyarok Nagyasszonyának ölelő pártfogó szeretetében kell egyesítenünk. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy ez az ünnep közös kincsünk, hisz' a reformációt megelőző hitvilágunk, magas kultúránk a katolikusoké és a protestáns hívő embereké is. A csíksomlyói búcsú ünnepe minden esztendőben a Napba öltözött Boldogasszony, a Szűzanya nemzetet egyesítő találkozója, amelyre sok százezer hívő zarándokol. Égi Édesanyánk hazavárja minden gyermekét, függetlenül attól, hogy melyik egyházhoz vagy talán már nem is egyházhoz tartozik, de megérinti lelkét a közös ünnepség, a közösség szeretete, ereje.

A Szent Koronán eredetileg – Révay Péter koronőr leírásából tudjuk – a Dukász Mihály-kép helyén a Szűzanya ábrázolása szerepelt. Tehát az Istenanya szeretete, tisztelete a mindenkor magyar uralkodók hosszú sorának öröksége, hitének alapköve volt. Szent Koronánkat égi koronának tartjuk, amit a Felső Világ adott nemzetünknek. Wittner Mária, nemzetünk '56-os hőse mondtotta a biztatott sokakat: ajánljuk fel magunkat, családjunkat a magyar Szent Koronának, a Magyarok Nagyasszonyának, mert amit vagy akit felajánlunk az égnek, azt vagy azokat az égiek befogadják, magukénak tartják és így közösen gondot viselnek miránk.

Szent István király 1038. augusztus 15-én felajánlotta a nemzetet, a Szent Koronát a Magyarok Nagyasszonyának. Nem volt könnyű helyzetben, hiszen utód nélkül, ellenségektől körülveve, reményét, nemzetünk jövőjét Istenbe vetve kérte Magyarok Nagyasszonyát, fogadjon oltalmába minket.

Ma is hasonló időköt élünk. Tegyük meg minden tőlünk telhetőt, s közben – Szent Istvánhoz hasonlóan akkor is, amikor emberi erőnk, tudásunk végére érünk – kérjük mi is Égi Édesanyánk oltalmát, pártfogását.

A szerző Mezőörsön plébános és a Magyar Műhely Alapítvány elnöke

Búcsú Slavko Večerin szabadkai püspöktől

Msgr. Slavko Večerin szabadkai megyéspüspök 2022. augusztus 26-án a Nagybecskerekai Egyházmegye Misericordia idősek és ápolást igénylők otthonában, Nagykindán visszaadta lelkét Teremtőjének. Slavko püspök rövid és súlyos betegség után, szentségeket ellátva, életének 66., papságának 40. és püspökségének 2. évében hunyt el. Szeptember 1-jén helyezték örök nyugalomra a szabadkai Szent Teréz-székesegyházban.

A székesegyházban felravatalozott főpásztortól a hívek déli 12 órától búcsúzhattak el. Gyászkönyvbe is bejegyezheték részvétüket, a koporsó előtt pedig Szabadka város plébániának hívei a gyászmise kezdetéig imáikkal virrasztottak. Este hívek, az egyházak képviselői, vallási közösségek tagjai, a kormányzat, a diplomáciai kar és a szociális intézmények képviselői, szerzetesnővérek, valamint rokonok, barátok, tisztelők igen nagy száma jelent meg, hogy elbúcsúzzék Slavko Večerin püspöktől. Akiknek nem jutott hely a nagytemplomban, kivetítőkön követhették a szertartást. A délvidéki Mária Rádió is élőben közvetítette a rekviziet.

A gyászmise és a temetési szertartás 18 órakor kezdődött. Német László SVD nagybecskerekai püspök, a Szent Cirill és Metód Nemzetközi Püspöki Konferencia elnöke vezette, aki két éve ugyanezen a helyen főpásztortársaival püspökké szentelte Slavko Večerint és akinek a mostani prédikációja is magyar nyelven hangzott el. Stanislav Hočevár SDB belgrádi érsek és

metropolita horvát nyelven mondta el beszédét. A magyar püspöki kar, valamint a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye nevében Babel Balázs érsek búcsúzott az elhunyt szabadkai főpásztortól. „Tudtuk betegségét, tudtuk azt, hogy küzd az életért, mégis, amikor tudomásunkra jutott a halálhíre, megrendített bennünket. Emberi szemmel, gondolkodással nézve befejezetlen, torzó volt ez a püspökség: mindössze és nem is teljesen két év. Mondják, a kis karikagyűrű is éppen olyan végtelen, mint a nagy. Ezalatt az idő alatt is

Isten szemében értékes művet hagyhatott hátra. Az az életpálya, amit előtte ő már megfutott, az is ott él sokak szívében, s kegyelettel emlékeznek majd rá” – hangzott el többek között.

Szentbeszédében Német László arra emlékeztetett, hogy gyakran értetlenül állunk Isten útjai és tervei előtt. „Jób azt mondja: »Tudom jól, él ügyemnek szószólója, Ő lép majd fel utoljára a földön. Hogyha felébredek, maga mellé állít és meglátom még testemben az Isten.«

(folytatás a 2. oldalon)

A messzeség utáni vágy

Az emberek minden időben kedvelték az utazást. Egyik kisgyermek megkérdezte: milyen pályát választasz majd? Utazó és nyaraló leszek – hangzott a válasz.

Napjaink muszlim népvándorlása előtt Görögország, az európai kultúra és civilizáció bölcsője a klasszikus műveltség rajongói számára első számú célpontnak számított. Hellász dicsősége rég leáldozott, de szellemi kisugárzása ma is nyomom követhető, lenyűgöző.

Görög csodáról beszélünk ma is. „*Elmúlt, ami volt: ime minden megújult*” – írja a Biblia. Ez történik Hellaszban is, a múlt főnixként folyton megelevenedik. A görög filozófusokban, költőkben olyan újfajta látásmód derengett fel, amelyről előtűnt a világon senki sem álmodott, de amely ezután már sohasem tűnik el nyomtalanul. A görögök révén az ember a világegyetem központjává vált. A bölcselők, látnokok nem álltak szolgálati módokon az istenek szolgálatába, isteneiket maguk teremtették saját képükre és hasonlatosságukra, ami fordulatot jelentett a gondolkodásban, alkotásban, világszemléletben. Az ókor kis népe új művészetet, kultúrát teremtett. A Parthenont ma is megcsodáljuk, Szophoklész több ezer éves drámái ma is frissek, hozzánk szólnak. Szapphó versei a szerelmi költészet gyöngyszemei. A filozófusok mindmáig Arisztotelészre, Platónra, Démokritoszra, a matematikusok Püthagoraszra, a fizikusok Arkhimédészre, az orvosok Hippokratészre hivatkoznak.

A görög kultúrába beleszerettünk. Ha valami fontosat, lényegeset, szépet akarunk

mondani, ezzel kezdjük: már a régi görögök is... Igen, a görögök már verset, eposzt, drámát, lírai költeményt írtak, zenét szereztek, táncot jártak, tudományt, művészetet teremtettek. Alkotásaik ma is mértéket, biztosítékot képeznek a minőség szolgálatában. Görögországot nem lehet útinaplónkból kipipálni, mondván: már voltunk itt. Görögországot újra és újra fel kell fedezni már azért is, mert a Krisztus magvető kötétyéből kihullt mag itt szökkent szárba, a nemzetek apostola görög földön indította el világhódító útjára a kereszténységet. Kontinensünkön a görögök voltak az evangélium első hallgatói.

Hellász dicsőségeit szerzett világunknak, az európai ember itt nagykorúvá. A nyugtalan keresés, a szellemi erőfeszítés távlatokat nyitott. A világ megismerhetőségébe vetett hit, a látomások, mítoszok, metafizikai élmények meghozták gyümölcsüket: a mikro- és makrokozmosz határán álló ember görög földről indult el a világ megismerésének, birtokbavételének nagy kalandjára.

Az egyetemes kultúrában oly nagy szerepet játszó görög művészet féltett európai örökségünk. Az európaiság fogalma szellemi értékek ötvözete. Megtalálható benne a kereszténység, az államalkotás, a humanizmus, a reneszánsz, a reformáció, a vallási tolerancia, az irodalom, a művészet, a tudomány, a polgárosodás, a nemzeti eszme, a demokrácia. Ezek az eszmék járták át és mentették meg az európaiságot a romboló erőktől, a barbárság, a faszizmus, a kommunizmus pusztító erőtől.

Hellász festői tájain ha egy lámpákkal kivilágított tó partján elmélázunk és közben a sötétben a víz tükrére tekintünk, úgy tűnik, mintha a vízen tükröződő lámpák fénye kerékküllő gyanánt felénk irányulna. És ha csónakba ülünk és evezünk, a fényhatás következtében a középpont mindig csónakunk marad. Görögország Európa peremén van, és mégis központ, kultúránk, civilizációnk fókuszpontja. Ha a múlt tükrébe tekintünk, az utak nem Rómába, hanem Athénba vezetnek. Hellász három-négy ezer évvel ezelőtt élő, küzdő, alkotó polgáraiban önmagunkra ismerünk.

És még valami. Amíg a keresztények ügyes-bajos dolgaikban az ég egyetlen Istenéhez fordultak, addig a görögök víziójában az egyetlen Isten nem volt képes megoldani a földiek tengernyi problémáit, ezért több istent kreáltak, hogy ki-ki bajaiban a maga istenéhez fordulhasson. És ha az istenek nem elégítették ki elvárásait, a misztériumvallások rendelkezésükre álltak. Aki az eleuszi szentélyben magába mélyedt, az beavatást nyert a halálba és fel-támadásba.

Változik a világ arculata. Hellász dicsősége leáldozóban van. Manapság az Akropolisz nem a filozófusok, hanem a bevándorló muszlim tömegek környékezik. Az egykori kultúrközpont a bevándorlók váróterme lett. Talán az Olümposzon is egyre nagyobb az elbizonytalanodás: az istenek sem tudnak mit kezdeni a betóduló tömeggel, amely fityyot hány a magasból jövő üzenetre.

Czirják Árpád

Boldoggá avatták I. János Pál pápát

Esős időben, 25 ezer hívő jelenlétében szeptember 4-én a Szent Péter-téren Ferenc szentatyja boldoggá avatta az 1978-ban a katolikus egyházat csupán 33 napig vezető és mosolygós pápáként ismert I. János Pál egyházfőt. Mintegy négyszáz bíboros, püspök és pap koncelebrált Ferenc pápával. A világhírűvagyú korlátozások oldása utáni első vatikáni tömegeseményen a hivatalos delegációk mellett részt vett Sergio Mattarella olasz államfő, valamint Luca Zaia, Veneto kormányzója. Ferenc pápa korábban több elődjét is kanonizálta: 2014-ben XXIII. Jánost és II. János Pált, 2018-ban pedig VI. Pált avatta szentté.

A huszadik század egyik zseniális pápájának nevezte a szentszéki napilap, a *L'Osservatore Romano* I. Jánost Pált, aki rövid pápasága ellenére a mai napig aktuális üzenetet hagyott egyházára.

A venetói Belluno közelében, 1912-ben született Albino Luciani 1978. augusztus 26-án választották meg pápává és ugyanazon év szeptember 28-án reggel holtan találták meg vatikáni lakosztályában. Sírja a Szent Péter-bazilika altemplomában található. Egyhónapnyi pápasága alatt néhány audienciát tartott, beszédeket mondott, dokumentumokat bocsátott ki, de boldoggá avatási eljárása során egész papi szolgálatát figyelembe vették.

„Halála után 44 évvel Luciani pápa alakja ma is vonzó, mély lelkesége miatt” – írta a *L'Avvenire*. Az olasz püspöki kar napilapja kiemelte, hogy alig választották meg, I. János Pál máris új stílust vezetett be a Vatikánban az egyszerűség és az evangélium szelleme nevében. Lemondott olyan korábbi szokásokról, mint a fejedelmi többesszám használata, a pápák megkoronázása, nem akart trónra ülni, igaz, az audienciákon hordszéken vitette magát, mivel így a hívők – akkor még kivetítők hiányában – messziről is jobban látták. Jelszava az alázat volt, az egyház szegénységét fogadalmat hirdette, az igazság és a béke keresését, a testületi vezetést, a vallások közötti párbeszédet, a missziós szolgálatot szorgal-

mazta. Azt mondogatta, hogy egy papnak nem lehet bankszámlája – emlékeztek rá a boldoggá avatást megelőző szentszéki sajtótájékoztatón.

I. János Pál a béke szükségességéről beszélt kortársainak: levelet írt az 1978 szeptemberében a Camp David-i békeegyezményt aláíró Anvar Szadat egyiptomi, Menahem Begin izraeli és Jimmy Carter amerikai elnököknek.

Albino Luciani az olaszországi egyházban és társadalomban is ismert volt elkö-

teleztségéről. 1935-ben szentelték pappá, 1958-ban Vittorio Veneto püspöke, 1969-től Velence pátriárkája volt, 1973-ban bíboros lett. A hetvenes évek elején az olasz püspöki kar (CEI) elnökhelyettese volt. Többek között egyházi újságíróként is dolgozott. Személyesen tapasztalta meg a második háború utáni évtizedek gazdasági átalakulási folyamatát és annak hatását a munkásosztály életére. Velencei pátriárkaként szerepet vállalt a gyártulajdonosok és a sztrájkoló dolgozók közötti közvetítésben.

Részt vett az 1962 és 1965 közötti II. Vatikáni Zsinaton, és közeli kapcsolatban állt elődjével, VI. Pál pápával. Egyházfővé választásáról a bíborosok alig 26 óra alatt döntöttek; későbbi beszámolók szerint a pápaválasztó konklávé maga helyett a lengyel Karol Wojtylát javasolta, aki a következő pápa lett 1978 októberében.

Munkatársai 1978. október 4-én reggel holtan találták ágyában. A Vatikáni Rádió jelentette be a hírt. Hivatalosan szív- és érrendszeri betegségben hunyt el. Halálát találgatók kísérték, a boldoggá avatás előtti szentszéki sajtótájékoztatón azonban ismételtelen leszögezték, hogy természetes halállal hunyt el.

Boldoggá avatási eljárása 2003-ban kezdődött, 2021-ben ismerték el a boldoggá avatáshoz szükséges neki tulajdonított csodat, amely szerint 2011-ben egy hozzá intézett ima segített gyógyuláshoz egy halálosan beteg kislányt Buenos Airesben.

A boldoggá avatási mise Belluno-Feltre püspökének felszólalásával kezdődött, majd az egyházi eljárást kísérő posztulátorok mutatták be I. János Pál életét, munkásságát, eredményeit. A misén kiállították I. János Pál ereklyéjét: egy kereszt alakú, fából faragott ereklyetartóban elhelyezett papírlapot, amelyre 1956-ban saját kezűleg jegyezte fel

Ferenc pápa imaszándéka októberre

A mindenki számára nyitott Egyházért. Imádkozunk, hogy az Egyház, hűségesen és bátran hirdette az Evangéliumot, legyen a szolidaritás, a testvériség és az elfogadás helye a II. Vatikáni Zsinat szellemében.

Minden megújulás az Egyházban a saját meghívásához való hűségben gyökerezik. Ezért miközben teljesíti a misszióját, egyben állandó megtérésre van meghívva, ami egy pasztorális és misszionáriusi megtérés is egyben. Ez magában foglalja a mentalitást, magatartást, szokást, illetve struktúrák megújulását, azért, hogy egyre nagyobb hűséggel tudja megvalósítani a hivatását. Az az egyházi mentalitás, amelyet a szinodális gondolkodás határoz meg, örömmel fogadja és segíti azt a kegyelmet, aminek a birtokában minden megkeresztelt férfi és nő képessé válik és meghívást kap a misszionáriusi tanítványásra. Ennek a pasztorális megtérésnek a kihívása abban áll az Egyház számára, hogy növekedjék az evangelizációban való kölcsönös együttműködésben, amelyben mindenki saját képességei és szerepei szerint vesz részt, anélkül, hogy a laikusokat klerikalizálnák és fordítva. Fontos, hogy bármilyen körülmények között álljunk ellen annak a kísértésnek, hogy a klerikalizmus túlságosan domináljon és emiatt kizárja a döntésekből a laikusokat.

„*Legyetek misszionáriusai Isten gyengédségének és szeretetének, aki mindig megbocsát nekünk, mindig vár bennünket és olyan nagyon szeret minket! Ne felejtsek el, hogy nem lehet Jézus örömhírét életünk konkrét tanúságtétele nélkül hirdetni. Aki hallgat és lát bennünket, fel kell hogy ismerje cselekedeteinkben azt, amit hall! Milyen szép ez a misszió: fényt sugározni a világnak! A kereszténynek olyan embernek kellene lennie, aki hordozza a fényt és aki mindig sugározza azt. Azt a fényt, amely nem az övé, hanem Isten ajándéka, Jézusé.*” (Nemzetközi Teológiai Bizottság, 2017; Ferenc pápa)

Hiba György SJ

a három teológiai erényt: a hit, remény és szeretet szavakat.

Ferenc pápa a tömegek jóindulatát és a személyes sikert keresőkkel I. János Pál alázatos szolgálatát állította szembe. Kijelentette, hogy a mosolygós pápáknak ismert I. János Pál a „*szép, nyugodt arcú, örömteli*” egyházat képviselte, amelyek soha nem zárja be kapuit és nem teszi rideggé a szíveket. „*Olyan egyházat, amelyik nem panaszkodásból él, nem táplál sértődöttséget és haragot, nem türelmetlen, nem mutat barságtalan arcot, nem szenved a múlt iránti sóvárgásban, nem esik a hátrafele haladás tévedésébe*” – sorolta Ferenc pápa. Elődjét alázatos pástornak nevezte, aki nem kötött kompromisszumot.

Ferenc pápa, ahogyan elődje 1978-ban tette, békét sürgetett a mai világban, kiváltképpen a „*mártír Ukrainában*”.

Canale d'Agordo díszbe öltözött a nagy ünnepre. A Dolomitokra néző, venetói kis településen a híres szülöttjéről elnevezett teret az ott lakók nagy tapsa és meghatottsága, öröme és büszkesége töltötte be. Vatikáni sárga-fé debatesztől lobogtak, amikor a hívek nagy képernyőkön kivetítve élőben követték a boldoggá avatás szertartásának közvetítését.

Az új boldog emléknapija augusztus 26-a lesz, mert 1978-ban ezen a napon választották pápává.

(MTI, Vatikáni Rádió)

Búcsú Slavko Večerin szabadkai püspöktől

(folytatás az 1. oldalról)

Hiszem, hogy mi is ezekkel vagy ezekhez hasonló érzelmekkel állunk majd itt Jézus Krisztus örök főpapunk oltáránál és Slavko püspökünk koporsója előtt” – hangsúlyozta a nagybecskereki megyéspüspök.

Stanislav Hočevár arról beszélt, Slavko püspök azért megy el, hogy rendkívüli papi szívvel felbressze öntudatunkat, hogy eloszlassa téves képzeletünket arról, hogy mindent tudunk és értünk. Mint mondta, a halál

mindannyiunk ajtaján bekopogtatott, megkérdőjelezi előítéleteinket, a bizonyosságainkat, önelégültségünket saját tudásunkban és felsőbbrendűségünkben. „*Az Úr vagyunk, testvéreim, kezei nem tehetetlenek, szíve nem köből van, mindenre képes. A halálból életet teremt, sárból aranyat, bizonytalanságból biztos jövőt. Testvéreim, éppen ezért ünnepejlük az eucharisziát ilyen szeretettel és az élet kenyerével táplálkozunk. Mindannyiunk az Úr előtt, az élő hitben alázatosan elfogadjuk Őt az élet abszolút Urának és jövőnk abszolút Urának*” – fogalmazott a belgrádi érsek és metropolita.

Bábel Balázs továbbá rámutatott: „*Nem is kell a felszólításnak eleget tenni, amit a*

zsidóknak írt levél írója mond az akkori híveknek: Emlékezzetek meg előjáróitokról, akik Isten igéjét hirdették nektek, mert Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké. De a mi emlékezetünk addig tart, amíg mi élünk. Sokkal fontosabb, ha egy emberről az Isten emlékezik meg, mert az Ő emlékezte örökké tart. Akire Ő emlékezik, az vele van.”

A szentmise után Slavko Večerint a székesegyház kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Slavko püspök halálával a Szabadkai Egyházmegye főpásztor nélkül maradt.

A Tanácsosok Testülete augusztus 29-én az Egyházi Törvénykönyvben leírt eljárás szerint (a képünkön látható) Fazekas Ferenc addigi általános helynököt választotta meg egyházmegyei kormányzóvá, aki ideiglenesen át is vette az egyházmegye vezetését és ezt ellátja addig, amíg annak nem lesz új püspöke. Ferenc atya kéri, hogy továbbra is buzgón imádkozunk a megboldogult Slavko püspökért és a szabadkai egyházmegyéért!

(Készült vajdasági sajtóbeszámoló alapján)

Segítse Ön is az *Életünk* újság megmaradását!

Kedves Olvasónk! Ön is látja és tapasztalja, milyen nehézségekkel küszködik körülöttünk a világ s benne mi magunk, egyének, cégek, vállalkozások is. Az árak az egekbe szöktek, s még nem látszik, hol lesz ennek a folyamatnak vége. A papír is megdrágult, a még működő nyomdák emiatt kénytelenek árakat emelni, mint ahogy magasabb lett és egyre csak nő a postaköltség és minden egyéb termék, szolgáltatás ára is. A kiadások minden várakozást felülmúló mértékű növekedése miatt több nyomda be is zárt és több lap, folyóirat meg is szűnt az elmúlt hetekben-hónapokban.

Ennek ellenére mi nem emeljük 2023-ban az *Életünk* újság éves előfizetésének a díját. Nem emeljük, azonban ha Ön nem segít, a jelenlegi helyzetben minden erőfeszítésünk ellenére sem fogjuk tudni végigvinni az előttünk álló 55. évfolyamunkat.

Kérjük, hogy ha fontosnak tartja a világ húsz országába eljutó, egyetlen diaszpórai magyar katolikus – de ökumenikus szellemiségű – nyomtatott újságkiadvány létezését, az éves előfizetés meghosszabbításával, mások újság-előfizetéssel való megajándékozásával és lehetősége szerinti adománnyal segítse a lap megmaradását.

Csak Önnel együtt, vállaltva, egymással összefogva érhetjük el, hogy tovább folytathassuk a három évvel ezelőtt megkezdett munkánkat és továbbdolgozhassunk hibáink kiigazításán, a lap még érdekesebbé, még gazdagabbá, még színesebbé és változatosabbá tételén.

Számítunk Önre és Ön is számíthat ránk!

Mutassuk meg most is, hogy kölcsönösen számíthatunk egymásra!

Az *Életünk* újság papíralapú és digitális kiadása
– egyénileg közvetlenül a kiadóhivatalnál, valamint
– a nyugat-európai magyar katolikus missziókon/lelkészségeken keresztül fizethető elő.

A papíralapú kiadás naptári évre szóló előfizetési díja közvetlenül a kiadóhivatalnál történő egyéni megrendelés esetén 2023-ban is:
– külföldi címre postázás esetén **35 EUR/év;**
– magyarországi címre postázás esetén **7000 HUF/év.**

Missziókon/lelkészségeken keresztül történő megrendelés esetén a nyomtatott kiadás éves előfizetésének összegét az adott missziók/lelkészségek határozzák meg a helyi terjesztési költségek figyelembevételével.

A digitális kiadás naptári évre szóló előfizetési díja 2023-ban is:

20 EUR/év vagy 6000 HUF/év.

Bankszámlaszám:
Misszió Média Kft.
OTP BANK 11716008-22527699

IBAN:
HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: **OTPVHUH8**

*Ajándékozzon éves *Életünk*-előfizetést rokonainak, barátainak, ismerőseinek, egykori plébániájának, iskolájának, olyan intézménynek vagy civil szervezetnek, amely közel áll Önhöz! Legyen Ön is az előmozdítója annak, hogy az 55. évfolyamába lépni készülő *Életünk* újság a diaszpóra egyetlen, országokon átívelő nyomtatott magyar katolikus lapjaként továbbra is információforrás maradjon és képviselje keresztény értékeinket szerte a világon!*

Szöcs Csaba negyvenéves

Szöcs Csaba szászfenesi plébános, lapunk önkéntes segítője 2022. augusztus 2-án ünnepelte negyvenedik születésnapját. A ditrói származású Csaba atya Gyergyószentmiklóson született. Az elemi és a középiskolát Ditróban, teológiai tanulmányait a gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán végezte. Jakubinyi György érsek 2007. június 24-én szentelte pappá. Később kommunikáció területen a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen is képezte magát. Segédlelkészként két évig Marosvásárhelyen a Keresztelő Szent János-plébánián, majd egy évig Kolozsváron a Szent Mihály-plébánián szolgált. Innen plébánosként Kolozsra került, ahol három évet töltött. Ezt követően, 2013–2015 között Nagyváradon az Erdélyi Mária Rádió műsorigazgatójaként tevékenykedett. Amikor főpásztor a 2015-ben kinevezte a Verbum Keresztény Kulturális Egyesület igazgatójává, útja visszavezette Kolozsvárra. Közben 2015-től 2017-ig a Szent Mihály-plébánián besegítő lelkészként is dolgozott, 2017-ben pedig igazgatói munkájának megtartása mellett kinevezték a filiaként Magyarfenest is magában foglaló szászfenesi egyházközség plébánosává. 2021 ősze óta teljes papi szolgálatát a pasztoriáció tölti ki. Időnként ellátogat Hollandiába, hogy az ottani magyar katolikus közösségekkel együtt ünnepelje, anyanyelvükön, az Eucharisziát. Ennek révén közelről is megismerhette a diaszpórában élő magyarok örömeit és gondjait. (Fényképünkön Varga Gabriellával látható.)

Kedves Csaba, kívánunk Neked további tartalmas évtizedeket, jó egészséget, szép sikerélményeket! Ezúton is köszönjük együttműködésedet, rugalmasságodat, szolgálatkészségedet és hogy számíthatunk Rád a jövőben is! Isten éltesen sokáig! Ad multos annos! A szerkesztőség és az olvasók nevében:

Varga Gabriella főszerkesztő,
Vencser László felelős szerkesztő

Szabó Ferenc SJ gyémántmisés

Sok szeretettel és hálatelt szívvel köszöntjük a gyémántmisés Szabó Ferenc jezsuita atyát, akit hatvan évvel ezelőtt, 1962. augusztus 6-án szentelt pappá Ferdinand Périer kalkuttai érsek Brüsszelben. Köszönjük Feri atyának, hogy írásaival az *Életünk* újság olvasóit is gyakran megörvendeztetni. Kitérítés volt számunkra, hogy 2020-ban, a budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra való készület jegyében közölhetjük az Eucharisziáról szóló cikksorozatát, valamint hogy később több más témáról szóló írását is rendelkezésünkre bocsátotta. Ugyancsak jóleső, kedves emlékként idézzük fel a Jakab Antal Keresztény Kör szervezésében megvalósult, 2013. december 14-i bécsi rendezvényünket, amikor a Pázmáneumban közösen András Imre jezsuita szerzetesre emlékeztünk (fényképünk is akkor készült, Szabó Feri atya mellett Vencser László látható). Megtiszteltetés számunkra az is, hogy személyes könyvtárainkat köteteknek dedikált példányai-val gazdagította. Gondolatai építettek, erősítettek. Ezt is köszönjük neki.

Gyémántjubiléuma alkalmából az *Életünk* újság szerkesztői és olvasói nevében imádságos lélekkel kívánjuk Feri atyának a Jóisten további mellette állását! Kívánjuk, hogy kísérje őt gazdag kegyelmi ajándékaival és bőséges áldásával, és szellemi frissessége mellett adjon neki fizikai erőt is további útjához!

Szabó Ferenc SJ atyát hosszú kórházi kezelés után a budapesti Időskorúak Árpád-házi Szent Erzsébet Szociális Otthonába költöztették. Szeptember 11-i nyomdába indulásunk idején nagyon gyenge. Imádkozunk érte!

Varga Gabriella főszerkesztő
Vencser László felelős szerkesztő

Kerényi Lajos SchP rubinmisés

A 95 éves Kerényi Lajos piarista szerzetes, haldoklók fáradhatatlan látogatója Szönyben született 1927. június 1-jén. 1946-ban lépett be a piarista rendbe, 1952. június 22-én szentelte pappá Pétery József váci püspök. Papi szolgálatát Budapesten az alsó-krisztinavárosi templomban kezdte, majd Ásványráron, Budapest-Herminamezőn, Szécsényben, Rimócon, Csolnokon, Dunakilitin, Lábatlanban, Nagymaroson és Angyal földön tevékenykedett. 1976-tól a külső-ferencvárosi Szent Kereszt-plébánia káplánja, majd 1996-tól 2017-ig plébánosa volt. A nagymarosi és egerszalóki ifjúsági találkozók életrehívója. 1990-től a Szent Margit Gimnázium hittantanára. Számos könyv szerzője. Vas-miséjét 2017. június 25-én, rubinmiséjét 2022. június 25-én mutatta be Budapesten. Áldozatos életútjának elismeréséül 2011-ben átvette a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetését, 2015-ben Európa Polgári

Díjat adott át számára Hölvényi György európai parlamenti képviselő, 2019-ben pedig Mindszenty-emlékermet Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a Mindszenty Társaság ügyvezető elnöke. Lajos atya kerek évfordulói előtt az alábbi verssorokkal tisztelgünk.

Horváth Gábor Miklós
kegyelem
a 95 éves Kerényi Lajos
rubinmisés szerzetesnek

malaszt e szót használtuk kegyelem helyett gyerekként érthetetlen maszlag lehetett mindnyájunknak igazán később se tisztult az értelme most hogy fejem ősze fordult érintettek meg a kegyelemmel teltek akik ajtót nyitottak a Szentléleknek

Márfi Gyula nyugalmazott veszprémi érsek Szombathelyre költözött

A 79. évében járó Márfi Gyula atya 1997-től 2019-ig, azaz huszonnégy éven át volt a veszprémi főegyház-megye érseke. Nyugdíjba vonulása után a veszprémi várban élt, 2022 augusztusa elején pedig Szombathelyre, az egyházmegyei papi otthonba költözött. Ez a város sem ismeretlen számára, hiszen korábban tizenhét éven keresztül volt ott püspöki szertáros, titkár, majd irodavezető. A nyugalmazott érsek augusztus 7-én délután mutatta be búcsúmiséjét a veszprémi Károly-templomban, régen nem tapasztalt tömeg előtt, majd pár nappal később, augusztus 12-én több száz veszprémi hívő és nem hívő búcsúzott el tőle a várba vezető – avagy inkább a várból elvezető – úton. Az Óváros téren igen sokan összegyűltek – veszprémiek, turisták, tisztelők –, hogy elköszönjenek a várost elhagyó Márfi Gyula érsektől. Előkerült egy kotta, rögtönzött ének is alakult, és mire Gyula atyával leért a várból az autó, három szólamban szól az „Áldjon meg téged az Úr” kezdetű egyházi ének. Az emeritus érsek kiszállt a gépjárműből, még egyszer megáldotta a köréje sereglő, éneklő, tapsoló tömeget,

majd az autó a teret elhagyva Szombathely felé vette az irányt.

Két héttel később, augusztus 26-án az esti szentmise keretében köszöntötte őt Székely János szombathelyi megyéspüspök. A szentmise elején, a főpásztor köszöntőszavai után Gyula atya egykori kedd esti hittanosai – akik ma már szülők, nagyszülők – nevében Kósa Gábor és felesége, Rita üdvözölte a hazatért érseket. Az érsek atyának öröm volt körbenéznie, mindenhol ismerős arcok mosolyogtak rá. Szentmise után sokan személyesen is köszöntötték őt.

A Deficientia, az egyházmegyei papi otthon a szombathelyi püspöki palota és a székesegyház közvetlen szomszédságában található. „Ott is fogok majd misézni, gyóntatni, tenni, amire szükség lesz” – jegyezte meg a sajtónak a most odaköltözött emeritus főpap.

Márfi Gyula érsek atyának kívánjuk, hogy új otthonában és régi-új közösségében minden pillanata béke és nyugalomban teljen, és szolgáljon minél jobban a fizikai egészsége is. Imádsággal, szeretettel és tisztelettel gondolunk rá mindig.

Varga Gabriella, Vencser László

Elhunyt Poósz Lajos nyugalmazott bázeli plébános

Istenben megnyugodva, csendben 2022. július 25-én, életének 78. és papságának 54. évében elhunyt Poósz Lajos nyugalmazott bázeli plébános. Poósz Lajos 1944. július 7-én született a Zsátrmár megyei Kálmándon. Általános iskoláit Nagykárolyban, a középiskolát a gyulafehérvári kántoriskolában, teológiai tanulmányait a Gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán végezte. 1968. április 21-én szentelte pappá Isten Szolgája Márton Áron püspök. Segédlelkész 1968-tól Szaniszlón, 1970-től Felsőbányán és 1973-tól Nagykárolyban a Kalazanci Szent József-plébánián volt. Plébánosként 1974-től Hosszúmezőn, 1980-tól Kökényesden és 1984-től Börvelyben szolgált, ahol csak nagyon rövid ideig működött, majd külföldre távozott és Svájcban telepedett le. 1985-től a bázeli Magyar Misszió lelkésze volt.

Felber Irén, a Bázeli Missziótanács tagja így emlékszik egykori plébánosukra: „Lajos atya 1985-től 2006-ig állt a Bázeli Szent Erzsébet Katolikus Misszió szolgálatában. Akkor még több városban is volt lehetőség magyar szentmise ünneplésére, így Lajos atya Bazel mellett Solothurnban, Wettingenben, Lisztalban és Bernben is tartott magyar nyelvű szentmiséket. Akkoriban a svájci püspökség még befogadta és fizette a magyar missziók szolgálatára érkező papokat. Lajos atya kedves, közvetlen és vidám egyéniségét a hívei a misék utáni közös kávézások alatt is megtapasztalhatták. A bázeli Zeneakadémián tanult magyar fiatal zenészeknek mindig lehetőséget adott, hogy a szentmiséken zenéljenek

és ezt anyagilag is honorálta. Amikor csak tehetett, támogatta a rászorulókat, akik hozzá fordultak segítségért. Az volt az elképzelése, hogy édesanyját kihozza Erdélyből és vele tölti nyugdíjas éveit. Sajnos az édesanyja 2006-ban meghalt és ekkor Lajos atya eléggé befelé fordult, 2006 szeptemberében kérte is a nyugdíjazását. December 10-én tartotta nálunk az utolsó szentmiséjét. Ezután Bázeltől Sisach közelébe, Diegtenbe költözött, majd amikor az egészségi állapota megromlott, visszajött Birsfeldenbe (Baselland) és egy időszakra töltötte élete utolsó öt évét.”

Ugyancsak Felber Irén tájékoztatott minket arról, hogy Poósz Lajos atya földi maradványait Bazelben a Hömli-temető papi sírkertjében helyezték örök nyugalomra 2022. augusztus 9-én. Lajos atya végakarata szerint koporsós temetést szervezett a sissachi plébániáról Martin Tanner diakónus és a bázeli magyar Szent Erzsébet Misszió.

A helyi kápolnában bemutatott gyászmisét, valamint a temetési szertartást Valentine Koledoye püspöki vikárius és Martin Tanner diakónus végezte. „A gyászmisét a Magyar Himnusz elénekülésével zártuk, a sírnál Lajos atya egykori hívei, akik elkísérték utolsó útjára, magyarul mondtuk el a Miatyánkot és az Üdvözlényt” – számolt be Felber Irén.

A zsátrmári főegyház-megye szavaival búcsúzzunk mi is Poósz Lajos atyától: Irgalmas Jézus, adj nekí örök nyugodalmat!

az *Életünk* újság szerkesztősége

Gyermekeknek

Emberek és állatok

Nagyszüleim vidéken éltek, házuk udvarán sokféle állatot tartottak. Hasonló állatokat, amelyeket a húsküért, tejért, tojásért neveltek, és persze házi kedvenceket is, kutyát, macskát – velük közelebbi barátságba kerültem én is. Amikor nyaranta a nagyiéknál töltöttem a szünidőt, én is bekapcsolódtam a ház körüli munkába: enni adtam a disznóknak, terelgettem a birkákat, összegyűjtöttem a tyúkok tojásait, és persze sokat játszottam nagypapáék házörzőjével. Akkor mindez csupán felhőtlen szórakozás volt, de ma már tudom, milyen komoly és felelősségteljes munka az állatokkal való foglalkozás.

Manapság sokszor látni, hogy egyes emberek az állatokat szinte jobban szeretik, mint az embereket. Drága eledelekkel halmozzák el őket, „fodrászhoz”, „kozmetikushoz” viszik őket, sőt amikor kedvező elpusztulnak, „síremléket” állítanak nekik. Egyenrangúak lennének az emberek és az állatok? A válasz egyértelműen: nem! Természetesen fontos, hogy az állatokat kímélettel, odaadással gondozzuk, de nem tölthetjük be, nem helyettesíthetjük az emberek szerepét. Embertársainkat teljesen másfajta, magasabb rendű szeretet illeti meg.

A téma arról jutott eszembe, hogy ebben a hónapban tartják az állatok világnapját, amely Egyházunk egyik legismertebb és legkedveltebb szentjéhez, Assisi Szent Ferenchez kapcsolódik (az ő emléknapja október 4.). Ferenc különféle ábrázolásokon, festményeken, szobrokon gyakran látható állatok, elsősorban madarak társaságában. A legenda szerint egyszer prédikálni kezdett a népnek, de a fecskék zsvivájától nem lehetett hallani a beszédét. Megparancsolta a fecskéknak, hogy hallgassanak el, mire azok nyomban abbahagyták a csicsergést. Aztán ahogy Ferenc továbbment, az egyik út széli fán hatalmas madársereget pillantott meg. Elcsodálkozott a számtalan madár láttán, és így szólt a vele tartó emberekhez: „Várjatok meg itt, amíg prédikálok hűgocskáimnak, a madaraknak.” Azok pedig a szent kőre gyűltek és csendben „végighallgatták” a különleges prédikációt.

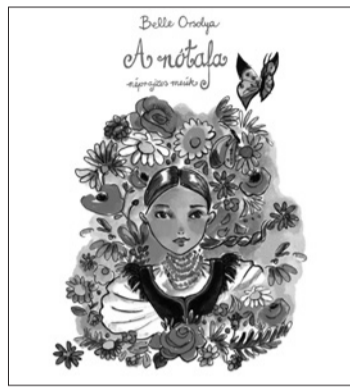
Emberek és állatok. Egymás mellett élünk, Isten teremtményei vagyunk, de fontos, hogy mindenki felé úgy forduljunk, ahogy megilleti: az emberekhez krisztusi szeretettel, az állatokhoz pedig felelősségteljes gondoskodással.

Kovács Péter

Belle Orsolya könyveit ajánlják

A nótafa

Mi az, amiről azonnal tudjuk, hogy a miénk? Tudományosan, mit tekint a magyar ember magyar evidenciának? Néhány kiemelkedő történelmi esemény és személyiség mellett a népművészetünk. A magyar viselet, a népzene, táncaink, a népmeséink, tárgyi népművészetünk (nem megfelelően konyhaművészetünk

m a g y a r sajátosságairól, a halászléről, pörköltről, töltött káposztáról és a többről) azonnal fölismerhető a nemzetközi sokaságban. Ennél is fontosabb, a magyar népművészet tartalmában, mondanivalójában ugyanakkor egyetemes. Ez a bartóki modell. Olyat mutatni magunkból magunknak és a világnak, ami küllemében különleges, de mindenképp szól. Bartók ismerte föl, hogy zenéjével csak úgy érhet el hatást a nagyvilágban, ha az ismerősen hangzik az idegen füleknek, mégis különleges. Baj, ha az egyik hiányzik a kettő közül. Magyar művész, légy mindig sajátosan egyetemes!

Jankovics Marcell

Aranykert

A mesék útján... Belle Orsolya, mint az egyszerű legkisebb leány, nagyot vállalt. Célul tűzte ki, hogy nem hagyja népünk szellemi kincseit szemétdombon senyedni – göthös csikó képében –, mert tudja, hiszi és vallja, hogy az nem más, mint csudálatos aranszörű táltosparipa, aki éppen az emberi jövőnköt viseli csillagként a homlokán.

Veled indulunk hát el az úton, hogy 11 mese, 11 stáció érintésével bejárjuk az egész, magasban lévő hazánkat, tőredezt földi otthonunk éteri mását. Utunkkal ébresztgetjük a lélek mélyén szunnyadó világszép Tündér Ilonát is, aki erdőt zöldít, fákat virágoztat s akinek nevetése nyomán is virág fakad. S aki szelíd mosolyával most is figyelmeztet, mennyire hibás is a mai ember önzéstől, önsajnálattól, hatalomvágytól áthatott léte. Segítenek ezek a mesék, hogy fölismerjük azt is, mennyire törekény lény is az ember, gyenge nádszál, de – egyedül a teremtés rendjében – lélekkel bír! Így hát többek, nemesebbek vagyunk minden más létezőnél, mert Teremtőnk képének és hasonlatosságának hordozói vagyunk! Olyanformán, mint a szemétdombon senyedő csikó, aki ha avatott gazdára talál, egyszerre csak megrázza magát és menten aranszörű táltosparipa válik belőle...

Harangozó Imre

A köteteket kiadja: a Méry Ratio
www.meryratio.hu

Gazdaság és vallás

A világvallások gazdasági koncepcióiról szóló tanulmánykötetet adott ki a Corvinus Egyetem

Inspiráló hazai és nemzetközi példákon keresztül mutatja be a gazdasági spiritualitás teremtő erejét a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdaságtudományi Központjának szerkesztésében megjelent kötet. A *Gazdaság és vallás – A gazdasági spiritualitás innovatív modelljei* című tanulmánygyűjtemény nemcsak a keresztény, de a zsidó, a buddhista, az iszlám, a konfucianus és a hindu vallások gazdaságképeiről ad áttekintést, sőt az ökológiai gazdaságtan spirituális alapjaira is kitér. Az augusztus végén publikált szakkönyv digitális verziója online szabadon olvasható.

A jelenkori ökológiai, társadalmi és etikai válság olyan megoldásokat követel, amelyek túlmutatnak az uralkodó materialista és individualista világszemléleten, és az egyén, valamint a létezés jóval tágasabb, holisztikus megközelítésén alapulnak. Ehhez az értékváltáshoz nyújthatnak inspirációt a vallások és spirituális hagyományok gazdasági koncepciói és azok megvalósításának innovatív modelljei. Ezeket a koncepciókat és modelleket gyűjti egybe sok hazai és nemzetközi példával illusztrálva a Budapesti Corvinus Egyetem Gazdaságtudományi Központjának munkatársai – Zsolnai László,

Kovács Gábor László és Ócsai András – által szerkesztett tanulmánykötet.

A könyv tanulmányait jeles keresztény és nem-keresztény szerzők, illetve közgazdász és vallástudományi szakértők írták, többek között Bokros Balázs Márk OSB, a bencés rend tagja, Baritz Sarolta Laura OP domonkos nővér, Kiss Ulrich SJ jezsuita szerzetes, Balázs Gábor, a magyarországi rabbiképzés szakfelelőse, Rostoványi Zsolt iszlám szakértő, a Budapesti Corvinus Egyetem volt rektora, Kamarás István, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, kéttucatnyi művelődés-, művészet- és vallásszociológiai szakkönyv szerzője és Madhupati Dása, a Magyarországi Krisna-tudatú Hívők Közösségének kommunikációs munkatársa, az informaticai audit egyik első hazai szakembere.

A kötet augusztus végén jelent meg, digitális verziója a Corvinus repozitóriumból letölthető és szabadon terjeszthető: <http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/7537/#>. A kiadvány megjelenését a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alap Mecenatúra 2021 pályázati program által finanszírozott MEC-K 140856 számú projekt tette lehetővé.

(Sajtóközlemény)

Magyarnak maradni Erdélyben

Nagy fába vágta a fejszét a kolozsvári Iskola Alapítvány Kiadó, valamint a budapesti L'Harmattan Kiadó, amikor a Magyar Nemzeti Levéltárral közösen több mint 600 oldalas tanulmányban tett kísérletet annak a kérdésnek a megválaszolására, hogy Erdélyben miként tudta megőrizni nemzeti sajátosságait a magyarság a trianoni szerződés óta. A Mikó Zsuzsanna és Szabó Csaba szerkesztésében nemrég megjelent könyv a múlt felmérése révén egyben útmutatás is azok számára, akik a jövőben is megakarnak maradni magyarnak Romániában. A könyv 25 erdélyi személyiséget mutat be és tolmácsolja a kisebbek lét védelmében megfogalmazott gondolataikat. A trianoni trauma leküzdését ők ugyan egymástól eltérő módon értelmezték, de a maguk közegeben valamennyien véleményformálók egyéniségek voltak. A szerzők a bevezetőben hangsúlyozzák is, hogy lehetetlenség lett volna egy kötetben Erdély összes reprezentáns közéleti személyiségét bemutatni. Ugyanígy a teljesség igénye nélkül említik azokat is, akiknek a pályafutásuk kiválóan bizonyítja a térség kulturális gazdagságát.

A sort a Barcaságban született Apáczai Csere János nyitja meg, aki 1653-ban Utrechtben kiadott *Magyar Encyclopaedia* című könyvében lefektette a magyar nyelvű tudományos írásbeliség alapjait. A válogatásban szerepel Teleki Sámuel gróf is, aki az első Kenyába induló európai expedíciót vezette, ennek során felfedezte és ő nevezte el a Rudolf-, valamint a Stefánia-tavat. Mintegy nemzetközi elismerésként az ő nevét viseli egy tűzhányó Afrikában, a Teleki-vulkán. A főleg tudósokra összpontosító lista utolsó helyén egy orvos, a Kolozsvárott született Jancsó Miklós szerepel, akit az immunrendszer kutatása terén elért eredményeiért 1956-ban még Nobel-díjjal is felterjesztettek. Erdély azonban

nemcsak kulturális gazdagságával jelent igen fontos tényezőt a magyarság történetében, hanem természeti szépségeivel is, így nem véletlen, hogy már Mátyás király óta ezt a vidéket Tündérországának nevezik.

A szerzők felvetik a kérdést, hogy milyen alapon dönthettek az antant vezető politikusi Trianonban Erdély elcsatolásáról Magyarországtól. Magyarórázatként rövid történelmi áttekintéssel szolgálnak a románok megjelenéséről és térhódításáról, de nem titkolják azt sem, hogy az első világháború előestéjén már a magyar kormánynak is fel kellett volna mérnie, hogy Erdélyben nagy baj van. Amikor 1911-ben a népszerű *Budapesti Hírlap* egy akkoriban

még alig ismert temesvári építész, Kós Károly tollából riadót fűjt, a szerkesztőség azzal a megjegyzéssel látta el a cikket, hogy „a szerzőnek rossz a szeme, amikor sötétnek látja a valóságot, bajt lát ott is, ahol minden a legnagyobb rendben van”.

A vátesz félelme hamarosan valóra vált, azonban – mint a könyvben megjelent, nem egy első alkalommal nyomtatásban közölt cikk is bizonyítja – a kisebbségi sorsba kényszerült magyarság nem adta fel a harcot anyanyelvének megőrzése és ősi kultúrájának ápolása érdekében. Ebben a küzdelemben óriási felelősség hárult a magyar nyelvű tantárgyterekre, színházakra, valamint a lap- és könyvkiadásra. Vezető értelmiségiek, arisztokraták és tehetősebb polgárok már 1920-ban összegyűjtötték a szükséges alapítókét ahhoz, hogy alig egy évvel a trianoni szerződés aláírása után Kolozsvárott megkezdhetette tevékenységét a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet, amely az 1948-ban bekövetkezett államosításáig meghatározó szerepet játszott Erdélyben a magyar oktatás, a sajtó, az irodalom, a tudomány és a művészeti élet fejlődésében.

Vincze András

Budapesti Corvinus Egyetem

A Budapesti Corvinus Egyetem Magyarország vezető egyeteme a gazdasági és társadalomtudományi képzések területén. A 2019. július 1-jétől alapítványi fenntartásba került, megújuló Corvinus középtávú célkitűzése, hogy az említett területeken ne csak országosan, de Közép-Európában is a legjobb felsőoktatási intézménnyé váljon. A Corvinus Egyetem budapesti és székesfehérvári kampuszán jelenleg csaknem 12 000 hallgató tanul, köztük 2000-en külföldi diákok. Az intézmény világszerte több mint 200 partneregyetemmel ápol szoros kapcsolatot. A Corvinus rendszeresen ér el előkelő helyezést a nemzetközi felsőoktatási rangsorban, gazdálkodási és menedzsment képzésével a régió első helyezettje lett az Eduniversal 2019-es rangsorában, vezetés és szervezés mesterképzésével pedig 2020-ban bekerült a Financial Times Masters in Management rangsorába, Európa 100 legjobb üzleti iskolája közé. A Budapesti Corvinus Egyetem az egyetlen olyan magyarországi egyetem a gazdaságtudományok területén, amely két nemzetközi intézményi akkreditációval rendelkezik (AMBA, AACSB).

Magyarok a múltból

Nagysándor József

19-én, mások szerint 1804. október 17-én. Tanulmányait a Királyi Katolikus Egyetemi Főgimnáziumban végezte. 1823-tól a császári hadseregben teljesített szolgálatot; 1844-ben huszárcapitányként vonult nyugalmába. 1848-ban ismét szolgálatba állt a magyar hadseregben, őrnaggyá nevezték ki a Pest vármegyei lovas nemzetőrséghez. Csapatával Torontál vármegyében eredményesen harcolt a császári csapatok ellen, október–decemberben sikeresen akadályozta meg az aradi és temesvári osztrák helyőrsé-

Honvédtábornok, aradi vértanú. Nagyváradon született, egyes források szerint 1803. augusztus

gek érintkezését. Október 31-én alezredessé nevezték ki. 1849 januárjában Kiss Ernő altábornagy oldalán vett részt Pancsova megtámadásában. Utóbb ezredesi rangban Damjanich Duna-Tisza közti harmadik hadtestében az egyik lovasdandár parancsnokaként kitűnt a szolnoki, tápióbszeker, isaszegi és a váci csatákban; ekkor tábornokká léptették elő. Görgey táborában az első hadtest parancsnokaként harcolt Buda ostromában. Az őszi csatában mint utóvéd játszott szerepet. A tokaji átkelés után Debrecen mellett megütöközött a hatszoros túlerőben lévő cári sereggel, amelytől vereséget szenvedett.

Nagyváradon ismét csatlakozott Görgeyhez. Augusztus 9-én Aradra ment és serege maradékával Schlickkel készült megütközni, de Görgey parancsa ebben megakadályozta. Amikor tisztjeivel Lugosnál Bemhez akart csatlakozni, megjelent a Görgey diktátorságáról szóló proklamáció; ő követte Görgeyt Világosra, ahol letette a fegyvert. Az aradi várban a császári vérbíróióság kötélt általi halálra ítélte. 1849. október 6-án a tizenhárom honvédtiszt közül kilencedikként végezték ki (ötödik volt a kötél által kivégzettek sorában). Aradon nyugszik a vértanú emlékért őrző obeliszktól letevéstett kriptában.

Együtt a nyelv hazában: a Misszió Média Kiadó szórványprogramjáról

A Dévai Szent Ferenc Alapítvány otthonai és számos más Kárpát-medencei nevelőintézmény mellett a Kölni Magyar Suli, a Münchener Magyar Katolikus Egyházközség, a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület és a Felső-Ausztriai Hétfévi Magyar Ovoda és Iskola is a kedvezményezettje annak az anyanyelv-megőrzést segítő komplex szórványprogramnak, amelyet az *Életünk* újság kiadóhivatala, a Misszió Média Kft. valósít meg 2022-ben a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával. A projektet Belle Orsolya meseíró ihlette, aki már 2021-ben, az *Aranykert* című mesekönyve megjelenésekor eltökélte, megtalálja a módját annak, hogy a kötettel a Bőjte Csaba ferences szerzetes által alapított nevelőotthonok mindegyikét megajándékozza. A módot végül az *Életünk* újság szerkesztőségében találta meg – mi több a trianoni bé-

keszerződés után 102 évvel a programba bevont intézmények számát 102-re bővítettük, s ezek közül valamennyi egy sor más, online és papíralapú ajándékot is átvehet a mesekönyv mellett a 2022-es esztendő folyamán: minden hónapban elküldjük nekik az *Életünk* újság aktuális számának digitális verzióját; három, az adott hónapoz kapcsolódó, gyermekeknek szóló ismeretterjesztő és a hitoktatásban jól alkalmazható írást; valamint a Tari Márta mézeskalácművész mézesképei alapján készített, *Katica és Ábris története* című mesén végigvezető, tízrészes kifestősorozatot egy-egy részét. Utóbbi két tartalmat, túl azon, hogy havonta e-mailen elküldjük az intézményeknek, honlapunkon is (www.életünk.net) mindenki számára elérhetővé tesszük. Ezen kívül a kézdívásárhelyi Szentkereszty Stephanie Egyesületben, amelynek fogya-

tékkal élő, sérült gondozottjai újrahazsított anyagokból kézművestermékeket állítanak elő, *Együtt a nyelv hazában* címmel kézművesfoglalkozásokat kezdeményeztünk, amelyek során a programunk üzenetét hordozó, *Együtt a nyelv hazában* feliratú textiltermékek megtervezése és elkészítése valósult meg. A program együttműködő partnerei: Méry Ratio Kiadó, Somorja, Felvidék; Szent Maximilian Kft., Miskolc; Excenter-Demó Stúdió Kft., Százhalombatta; Szentkereszty Stephanie Egyesület, Kézdívásárhely; Kaleidoszkóp Hagyományörző Klub, Toronto, Kanada. A program kiemelt médiapartnere: a *Kaleidoszkóp* magyar-angol kulturális folyóirat (www.kaleidoszkopfolyoirat.életünk.net). A következőkben Belle Orsolya szép emberi és mesevilágába vezetjük be olvasóinkat. Tartsanak velünk!

Belle Orsolya: „...úgy szeretni Istent, mint a gyermeki lélek: önzetlenül, tisztán”

„Nem öncéllal lettem meseíró, hanem fontos közösségszolgáltató szándékkal léptem erre az útra. A mesekönyvek nem titkolt célja minél több gyermekhez eljuttatni gazdag népi kultúránkat, segítve ezáltal a pedagógusok munkáját is” – vallja önmagáról Belle Orsolya meseíró. A civil életben divattervező-illusztrátor-művelődésszervező ifjú hölgy szüntelenül azon dolgozik, hogy mesekönyvei a szórványban és a diaszpórában élő gyermekekhez is eljussanak, mert, mint mondja, rendkívül fontos, hogy már zsenge korban megismertessük a kicsikkel hagyományainkat és nyelvünk gazdagságát.

– *Mióta írsz mesét és hogyan kerültél a mesék világába?*

– Gyermekkorom óta a mesék világában élek, szerencsére gazdag fantáziával ajándékozott meg a Jóisten. Nem emlékszem olyan korszakomra, amikor unatkoztam volna, mindig voltak ötleteim, terveim, céljaim. 2014 óta mondhatom magamról, hogy meseíró pályára léptem, ekkor jelent meg az első mesém az erdélyi *Napsugár* című gyermekirodalmi lapban.

– *A civil életben mivel foglalkozol?*

– Divattervező-illusztrátor-művelődésszervező vagyok. A divattervezés már általános iskolás koromban megtetszett, mert itt is szükség volt a fantáziámra, olyan ruhákat álmodhattam meg, amelyek csak az én képzeletemben léteztek. Soha nem voltam elégedetlen, nem fájt, ha nem telt márkás cipőre, ruhára – csak egy papírlap kellett és már le is rajzoltam, sőt szebbet, mint amilyenek a boltban voltak. Rajz szakos gimnáziumi tanulmányaim után szerettem volna művészi vonalon továbbtanulni, de végül más irányba indultam el, művelődésszervező lettem, mert úgy gondoltam, ez olyan végzettséget ad, ami szélesebb spektrumban engedí az alkotó embert mozogni. Mindenbe belekóstolhattam: pedagógia, néprajz, könyvtárismeret, rendezvény szervezés, filozófia, marketing, végül pedig kiválaszthattam azt, ami igazán érdekelt, így esett a választásom a néprajzra, ami mindig is vonzott. Gazdag népi kultúránk, csodálatos népviseleteink egyszerűen rabul ejtettek, úgy éreztem, ebben hatalmas kincsre bukkantam. Kutatni kezdtem a népviseleteinket, a közös jelrendszereket, a felszín alatti mélyebb értelmeket, és a rengeteg érdekességet, amit megismertem, szerettem volna a gyermekeknek is bemutatni. Először csak népviseleteket rajzoltam, ám lassan történetek, mesék is kerekedtek a népviseletek egyes darabjai köré. Így születtek szépen sorra *A cifra csizma*; *A drágaköves fűző*; *A rózsaszín ruha*; *A gyöngyös párta*; *A varázsmuszuj* és az *Ezüsthaj* című mesék... És még annyi, de annyi néprajzi különlegesség vár arra, hogy beleszöjöm azokat is a mesékbe! Saját kultúránkkal foglalkozni valóságos áldás, hihetetlen energiát ad annak, aki szeretettel és

alázattal merít belőle. A legnagyobb öröm számomra, hogy ezt a kincset a meséimen keresztül meg is tudom osztani másokkal, a gyermekekkel és a felnőttekkel egyaránt.

– *Mit szimbolizál a Belle írói vezeték-név?*

– Meseíróként olyan nevet választottam, ami kicsit mesés is. A Belle név mellett döntöttem, nemcsak azért, mert ez az egyik kedvenc mesém, a *Szépség és a Szörnyeteg* főszereplőjének a neve, hanem azért is, mert olyan szerencsés vagyok, hogy ezzel tiszteleghetek egyik ősom, Belle József előtt, aki a családkból nemcsak közel állt a népi hagyományokhoz, de benne is élt. Több mint 180 évvel ezelőtt megalapította Erdélyben az egyik legrégebbi dalárdát, a szászcsávásit, amely azóta is örzi különleges többszólamú énekhagyományát.

– *Már két mesekönyved is napvilágot látott, mégpedig a Méry Ratio Kiadónál. Kolozsváron születél, Szolnokon élsz – hogyan vezetted az utad a felvidéki kiadóhoz?*

– Az életemet gyakran úgy próbálom értelmezni, mint egy mesét. Néha meg kell küzdeni az irigység-hazugság-közöny háromfejű sárkányával, aztán varázseszközök-re lehelhetünk (nekem ilyen a toll, az ecset, a színesceruzák), és a mesékben bizony vannak segítők is, akik támogatják a hőst az útja során. Számomra ilyen volt Jankovics Marcell, aki a meséimet jónak találta és kiadásra ajánlotta Méry Gábornak. Hálás vagyok nekik, hogy meglátták meséimben az értéket, a közösségi célt, és hogy megjelenhettek a mesekönyvek csodaszép minőségben.

– *A nótafa – Néprajzos mesék című könyvedhez (2017) Jankovics Marcell ajánlást is írt...*

– Hatalmas megtiszteltetés számomra, hogy az első mesekönyvemhez Jankovics Marcell írt több mint ajánlást: üzenetet a jövő nemzedékeinek, a magyar művészeknek. Arra hívta fel a figyelmet, hogy olyat kell mutatnunk magunkból magunknak és a világnak, ami küllemében különleges, de mindenkihez szól, vagyis „sajátosan egyetemes”.

– *Utóbbi, Aranykert című mesekönyvedet (2021) pedig Harangozó Imre látta el ajánlással.*

– Igazán nagy öröm számomra, hogy Harangozó Imre tanár úr, jeles néprajzkutatónk vállalta legújabb mesekönyvemnek a keresztapaszágát, őszinte gondolataival gazdagítva azt.

– *Meséiddel a Kárpát-medence szinte minden szegletébe elvezeted az olvasót. Miért fontos neked a szórvány-, a tömb- és a diaszpóra magyarságának egységben látása és kezelése?*

– Azért fontos egységben gondolkodni, mert szétszakítva is összetartozunk. Az

Aranykert könyv *A nótafa* folytatásaként újabb 11 néprajzi tájegységet mutat be a gyermekeknek a meséken keresztül. Csalóközből Zoboraljára, majd a Jászságon, Alföldön át Biharországba, Délvidéktől Kárpátaljáig, onnan a Barcaságba, Székelyföldre, a Gyimesekbe és végül a Küküllő-mentére repülhetünk táltos paripánkkal, képzeletünkkel. Szeretném, ha a mesekönyveim eljutnának a szórványban, diaszpórában élő gyermekekhez is, sőt még az Operencián túlra is, mert rendkívül fontos, hogy már gyermekkorban megismertessük a kicsikkel kultúránkat, hagyományainkat, nyelvünk gazdagságát.

– *Megragadja a szemlélt, mennyire igényesek, szép kivitelűek a könyveid...*

– Illusztrátorként nem volt nehéz a mesékhez rajzokat készítenem. Igyekeztem népviseleteinket, motívumkincsünket a lehető legjobban bemutatni egy-egy rajzon keresztül. Minden meséhez az adott néprajzi tájegység jellegzetes viseletét csatoltuk, a mesék végét pedig ugyanannak a tájegységnek a motívumával zártuk.

– *Nem mész el (mese)szó nélkül az irodalmi, történelmi évfordulók mellett sem, ezt különösképpen a kanadai magyar olvasók tudják. Hogyhogyan éppen ők lettek az illeték szerencséséi?*

– Népi kultúránk bemutatása mellett történelmünk nagyjaira, igazi óriásaira is fontos emlékeznünk. Dancs Rózsa, a *Kaleidoszkóp* magyar-angol kulturális folyóirat szerkesztője nagyon sokat segít meséim külhoni publikálásában. A *Kanadai Magyarorság* hetilapban az *Óriások* mesesorozatom elindulását is neki köszönhetem. Ebben Szent Lászlót, Mátyás királyt, II. Rákóczi Ferencet, Bethlen Gábert, Kőrösi Csoma Sándort és másokat ismertetek meg a kanadai magyar gyermekekkel.

– *Régóta keresed a lehetőségét annak, hogy az Aranykert könyveddel megajándékozd a Bőjte Csaba atya nevéhez fűződő nevelőotthonokat. Hogyan sikerült ezt megvalósításra előkészíteni?*

– Erdélyiként mindig fontos volt számomra a magyarságom megélése, kifejezése. A meseírást elhívásnak éreztem, olyan feladatnak, amit nekem kell szeretettel megvalósítanom. Nem öncéllal lettem meseíró, hanem fontos közösségszolgáltató szándékkal léptem erre az útra. A mesekönyvek nem titkolt célja minél több gyerekhez eljuttatni gazdag népi kultúránkat, segítve ezáltal a pedagógusok munkáját is, legfőképpen olyan helyeken, közösségekben, ahol szükség van a megtartó erőre, kultúránkra és nyelvünkre. Régóta szerettem volna Csaba testvér bentlakó- és napközitthonainak is juttatni a mesekönyvekből, ami idén Varga Gabriella, az *Életünk* újság főszerkesztő asszonyának önzetlen segítségével, a Méry Ratio Kiadó partnerségével és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valóra válhat.

– *A könyvek kézbesítése tavasz óta folyamatosan van és decemberben zárul. Nem gondoltál arra, hogy személyesen add át ajándékodat az otthonok legalább néme-lyikének?*

– Munkáim, kutatásaim sajnos rengeteg időt igényelnek, nem nagyon tudok utazásra gondolni, de Varga Gabriella, aki a könyvek ajándékozását is magában foglaló, *Együtt a nyelv hazában* című projekt vezetője, úgy is mondhatnám, Jótündére, vállalta, hogy a mesekönyvek nagy részét személyesen, illetve segítői révén kézbesíti erdélyi útjai alkalmával.

– *Milyen hitvilágot hoztál magaddal Erdélyből?*

– Családom vallási szempontból ökumenikusnak nevezhető, vagyunk katolikusok, reformátusok, evangélikusok, sőt őseim között még hugenották is akadtak. De nem a felekezeti hovatartozás határozza meg az embert, sokkal inkább az, hogy hogyan viszonyul a természethez és mit tesz ember-társaiért. Fontos szerintem, hogy tudjunk gyermekek lenni, úgy szeretni Istent, mint a gyermeki lélek: önzetlenül, tisztán. Mesét olvasni ezért felnőtt korban is érdemes, sőt szükséges, hiszen az Igazságra és a Jóra tanít, akárcsak Jézus a Szeretetre.

– *Most éppen min dolgozol?*

– A néprajzos mesék harmadik részének munkáit készítem elő. Általában hármasságban gondolkodom, „mesetrilógiát” szeretnék írni, összesen 33 mesével. Mindezek mellett van egy szívvügyemnek tekintett kezdeményezésem, amelyhez támogatókat keresek: Petőfi Sándor születésének bicentenáriuma alkalmából szeretném, ha munkássága bekerülne a Hungarikum Gyűjteménybe, hogy így is adózzunk magyar nemzetünk legnagyobb költőjének emléke előtt.

Székely Pálma

Magyarok a múltból

Boldog Batthyány-Strattmann László

örökös főispánja. Dunakilitin született 1870. október 28-án, régi magyar főúri család hatodik gyermekeként. Édesanyja, gróf Batthyány Ludovika fiatalon halt meg, amikor László még csak tizenkét éves volt. Az ország leggazdagabb emberei közé tartozott. Fialat korában nemigen tudta, mihez kezdjen a vagyonával és egyáltalán az életével. Eleinte a Bécsi Egyetemen különféle tárgyakat hallgatott, többek

Magyar főnemes, a „szegények orvosa”, császári és királyi kamarás, az Aranygyapjas rend lovagja, Vas vármegye

között kémiát, filozófiát és zenetörténetet. Végül felfedezte igazi hivatását és 1896-ban orvostanhallgató lett; diplomáját 1900-ban szerezte meg. Orvosi tanulmányai időszakában ismerkedett meg gróf Maria Theresia Coreth zu Coredo und Starckenberggel („Misl”-lel), akit 1898. november 10-én Bécsben feleségül vett. Házasságukból tizenkét gyermek született. Boldogon éltek kastélyukban, naponta többször is összegyűltek közös imádságra. Közben az egyetem befejezése után Batthyány magánkórházat nyitott Köpcsényben. Folyamatosan továbbképezte magát, először sebészorvosi, majd szemészorvosi képesítést szerzett. 1915-ben család-

jával a körmendi kastélyba költözött, amelynek egyik szárnyában szemészeti rendelőt rendezett be. A mélyen vallásos orvos a szegény betegeit ingyen gyógyította. Sőt nemcsak a látásukat javította meg, hanem a jézusi tanítás igazságaira, az örök életre is igyekezett megnyitni lelki szemüket. Ezért mondták róla, hogy nemcsak a test, hanem a lélek orvosa is. 1931. január 22-én halt meg Bécsben. A burgenlandi Németújváron (Güssing) temették el, a Batthyány család kriptájában, az ottani ferences kolostorban nyugszik. Szent II. János Pál pápa 2003. március 23-án boldoggá avatta. Ünnepe: január 22.

Amíg a zarándok feljut a Nyeregbe (1. rész)

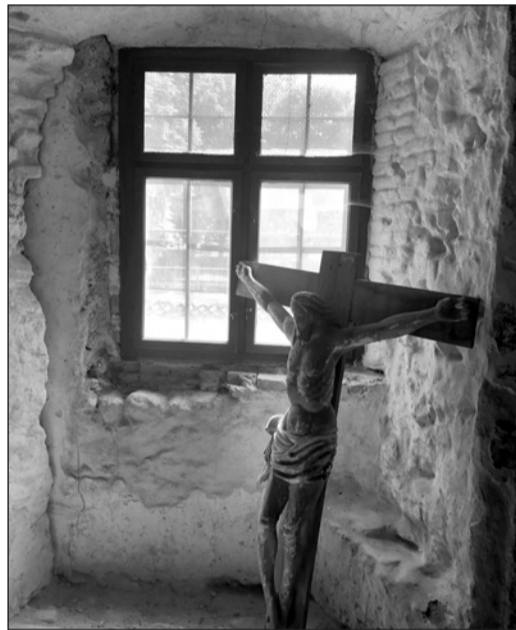
A Gondviselésnek hála, az idén 21. alkalommal indultunk a pünkösdi búcsúra. Mindig különösen nagy lelki élmény Csíksomlyón megpillantani a kegytemplom előtt azt a feliratot, amelyen az áll, hogy „A csíksomlyói Szűzanya hazavárja gyermekeit”, ami igen megdobogtatja a Kárpát-medence bármelyik szegletéből jövő zarándok szívét, mint ahogy az is, amikor keresztaljakkal találkozunk. Meglett férfiaknak is könnyű szökik a szemükbe az együttlét pillanatában. Idén különösen jó volt látni azt a sok fiatal arcot. Évek óta „belebotlunk” az udvarhelyi zarándokcsapatba, a kölcsönös integetés, dudálás, illetve az öröm más formában való kifejezése és a találkozás különösen emlékezetes marad.

A mostani búcsú alkalmával azonban egy régi baráti társasággal is randevúztunk, akik Kézdivásárhelyről már több mint tíz éve gyalog zarándokolnak a Szűzanyához.

Álljon itt bevezetőként Olosz Erzsébet tanárnő rövid összefoglaló élménybeszámolója:

„Immár tizenegy éve telt az idén, amióta először indultunk zarándokutunkra Kézdivásárhelyről, a Kantai nagytemplomból Csíksomlyóra, a Boldogságos Szűzanyához hálát adni. Mária Égi Édesanyánkkal már gyermekkorom óta szoros kapcsolatban állok, életemben számtalanszor tapasztaltam meg csodálatos jelenlétét és segítségét a leghetetlenebbnek tűnő helyzetekben is. Valahányszor rá gondolok, hála tölti el szívemet.

Hétköznapi életünkben, a rohanó világ dolgaival való elfoglaltságaink közepette sokszor csak akkor állunk meg fohászkodni, ha valamilyen nehézség, gond vagy fájdalom gyötör. Ilyen helyzetekben eszünkbe jutnak az égiek, imára fakad a szánk és keressük a

Feszület az ablak előtt a szászhermányi kápolnában. Fotó: Udvarhelyi Olivér

kapaszkodót a Mi Urunkban, az Ő egyszülött Fiában és édesanyjában, Máriaiban. Ami pedig a legcsodálatosabb, hogy a Szűzanya mindig válaszol imánkra, soha nem hagy magunkra és megsegít minden bajban, ezért hálával tartozunk neki.

Visszaemlékszem, mekkora boldogság töltött el tizenegy évvel ezelőtt, amikor a nagyobbik fiam, Gergely, aki akkoriban a Felsőháromszék és Orbaiszék országgyűlési képviselője volt, bejelentette, hogy a kézdi-orbaiszéki főesperességgel újraindítják a háború óta szünetelő gyalogos zarándoklatot Csíksomlyóra. Több lelkes fiatal atyával: Hölgyes Pállal, Drócsa Lászlóval, Dr. Kerekes Lászlóval (aki ma a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség segédpüspöke) együtt, Vargha Béla főesperes úr támogatásával szervezték meg utunkat Csíksomlyóra. Az első évben a Boldog Özséb Plébánia cserkészei segítettek a szervezést. Hegyen-völgyön át előzőleg végigjárták a kijelölt útvonalat, felmérték a terepviszonyokat, de így is a kétnaposra tervezett zarándoklat emberpróbálóan bizonyult. Ez egyrészt a távolságnak, másrészt a nehéz domborzati viszonyoknak volt köszönhető, harmadrészt a résztvevők korbéli különbségének, hiszen a legfiatalabb és legidősebb zarándok között hatvan évnél is több volt. Maguk a szervezők is kifáradtak az első nap végére. De lelkes volt a zarándokcsapat, jó volt megtapasztalni, hogy mennyire figyeltek egymásra, hogyan segítettek a nagyok a kicsiket, a fiatalok az idősebbeket. Érezhető volt a szeretet, amely mindenkit átjár és kiáramlott mindazokra, akikkel útközben találkoztunk. Minden településen, ahol áthaladtunk, a helyiek kürtöskaláccsal, szendviccsel, süteménnyel és friss vízzel vártak, majd csatlakoztak a zarándokokhoz. Az összetartó vidám csapat minden tagja bizonyos szándékkal indult el a nagy fizikai igénybevétel követelő hosz-

szú útra. Mindenki magával hozta a saját keresztjét, és a háromnapos zarándokút során volt elegendő idő a lelki feltöltődésre, az imádságra az élőkért és holtakért, és azokért is, akik nem lehettek velünk ezen az úton.

Előfordult, hogy elfogyott az erőnk, gyakran környékezett az a gondolat, hogy talán feladnánk, de ekkor elegendő volt ezt a terhet áthelyezni az Úr vállára, és elmondani hangosan, vagy csak magunkban, hogy: »érted, Uram, érted«, és a fáradtság elmúlt, a gyöngesség megszűnt, megújult erővel folytathattuk utunkat.

A zarándoklat során részünk esőben és szélben, olykor teljesen elázunk, de minden alkalommal az eső után ránk sütött a nap. Így van ez a valós életben is, megtapasztalhatjuk, hogy mindig velünk van Égi Édesanyánk, nemcsak a békés időkben, hanem még a viharok közepette is. A zarándoklat alatt átéljük az egymás iránti szeretetet, békét, a csendet, a dicsőítő énekek felemelő érzését, egyszóval mindent, ami bátortól és amiből erőt meríthetünk a hétköznapiakhoz.

A zarándoklat nem a gyaloglásról szól, hanem a lelki feltöltődésről. A fizikai terhek elviselése mellett lehetőség arra, hogy önmagunkba nézzünk, számba vegyük értékeinket, elszámoljunk talentumaink hasznosításával. Ugyanakkor páratlan lehetőség arra, hogy gondoljunk szeretteinkre. Én minden alkalommal gondolok a gyerekeimre, unokáimra, testvéreimre, rokonaimra, barátaimra és ismerőseimre, hálát adok értük, és útközben imádkozom azokért is, akikért senki sem imádkozik. Imádkozom a betegekért és rászorulóknak is.

Bármilyen meglepő, évről évre egyre könnyebb megtenni ezt az utat. Ma vagyok hetvenéves, de azt érzem, hogy az idei zarándoklat könnyebb volt, mint a tavalyi, a tavalyi pedig mint a tavalyelőtti. Bátran állítom, hogy bármilyen korú is legyen az ember, ha elindul, meg is érkezik, mert Mária erőt ad a zarándokláshoz.

Amikor felérsz a nyeregbe, és bekapcsolódsz ezrek és ezrek imájába, megélheted azt az élményt, mintha más világon lennél.

A szentmisén továbbemlekedsz. Úrfelmutatáskor, a szentáldozásban, a prédikáció szavai által teljesedik be az az üzenet, amellyel a Boldogságos Szűzanya útnak indít bennünket, ebből fakad az a belső erő, amely lehetőséget teremt számunkra, hogy másokon is segítsünk, és átadjuk másoknak is azt, amit mi átélünk.

Azt kívánom és üzenem minden felebarátomnak, hogy jöjjön el Csíksomlyóra a Szűzanya lábához, és biztosítom afelől, hogy személyesen is megtapasztalhatja Mária Édesanyánk oltalmát, kegyelmét, segítségét, közbenjárását saját életében.”

Még jó néhány héttel indulásunk előtt kezdte meg gyalogzarándoklatát Molnár Levente operaénekes. Valami felemelő magyar identitással, boldogsággal beszélt útjáról, a hozzá csatlakozó társakról, és arról a fogadtatásról, amelyben részesült.

Amíg a csíksomlyói nyeregbe felér a zarándok, célszerű megpihenni és belemeríteni Erdély kincseibe. E csodálatos épített örökség néhány darabját szeretnénk bemutatni, alapvetően azokat, amelyek a széles közönség előtt nem annyira ismertek.

Utunkon a déli autópályán haladva első megállónk Marosillye volt. A Maros jobb partján fekvő településen már az 1412-ből származó írások szerint is állt egy kőtemplom. A templomot a XVI. század második felében – a falu lakosságának református hitre való áttéréseivel – a reformátusok vetették használatba. 1749-ben két ferences szerzetes vezette katolikus székelyek foglalták vissza és szervezték újjá az egyházközséget, a templom ekkor került a katolikus hívek tulajdonába.

A marosillyei Sárlos Boldogasszony tiszteletére szentelt plébániatemplom szentélye a reformációt megelőző korszakból maradt

fenn. A sekrestyeajtó faragott kőkerete XVI. századi, valamint ebből az időszakból származik a sekrestye kőablakkerete és a hajó déli falába beépített 1581-es feliratos kőtábla is. A templomban található a könnyező pócsi kegykép erdélyi másolata is. Terdik Szilveszter művészettörténész kutatása szerint nem a Pócson, hanem a Bécsben őrzött eredeti kegykép alapján készült az a másolat, amely a marosillyei plébániatemplom főoltárát díszíti, üvegszekrénybe helyezve, díszes fémkoronákkal ékesítve. A főoltár felett egykor olvasható felirat szerint a képet annak emlékére helyezte ide báró Bornemissza János és József, hogy 1803-ban a falura örökös birtokadományt nyertek az uralkodótól 1803. július 3-án. Ez a másolat nagyon finom kidolgozású, minden bizonnyal közvetlenül Bécsben készítették a megrendelők.

Kőkereszt Csíksomlyón, a Salvator-kápolna előtt. Fotó: Udvarhelyi Nándor

Marosillyén született 1580. november 15-én Bethlen Gábor erdélyi fejedelem. Szülőházát a Dévai Szent Ferenc Alapítvány tíz évvel ezelőtt megvásárolta és felújította.

Utunkat nagyszerű bedekker segítségével folytattuk, és pedig a brassói Kirchenburgen Alapítvány által kiadott rendkívül praktikus, Kirchen und Kirhenburgen in Siebenbürgen című útikalauzzal. A füzet több mint 250 erdélyi – döntően – szász templomot mutat be nagyszerű képmellékletekkel és a kontakt megjelölésével, ahol név és telefonszám segít abban, hogy miként és mikor tudjuk a templomot meglátogatni. Az útikalauz segítségével elsőként Szenterszebet (Hammersdf, románul Gusterita) választottuk. A templom épülete a Nagyszében környékén található román kori bazilikák jellegzetes vonásait mutatja, a XIII. századból fennmaradt egy zömök hajó, a boltíves ablakok, amelyeket a XV. században a csúcsíves ablakok beépítésével alakítottak át. Szenterszebet az egyik legrégebb erdélyi-szász település Szében környékén, amelyet 1940-ben csatoltak Nagyszébenhez. Főoltárán a jellegzetes erzsébeti mozzanat, ahogy a szent segíti a rászoruló szegényeket.

Utunkon innen a Brassótól néhány kilométerre található Szászhermányba vezetett. A templom a közszé magyar egykori szász polgárházakkal övezett főterének közepén emelkedik. Az eredeti épületet 1421-ben alakították át gótikus stílusban, fődémét hálóboltozatra cserélték, majd az egyre sűrűbbé vált török rablótámadások miatt védekezésül erődtemplommá formálták. Kevésbé ismert, hogy a kápolna-toronyban – tehát a templomon kívül – egy egészen csodálatos látvány várja a látogatókat. Az eredeti kápolnában (amely 1300 körül épült) volt egy külön bejáratú rendező pincerész és egy kétoszloposoros emeleti kápolna. A kápolna része volt az ovális falgyűrűnek, amelyet a XIII. században alakítottak ki és amelyet már a román kori templomot is övezte. Mivel az akkor már meglévő falakat a jobb védhetőség érdekében megerősítették, a kápolnát is átalakították védőtoronnyá. Befalazták az ablakokat, lőrészeket építettek be, továbbá az északi és déli ablakoknál védőrészekkel egészítették ki az építményt. Hatalmas emelvény födi ezt a részt, amelynek tetőzete az udvar felé lejt.

A teljességét és az állapotát tekintve is egyedülállóak a kápolna belső részén található freskók, amelyek a XV. századból származnak. A képek összefüggő tanítást mutatnak be arról, miként lehet elnyerni a lelki üdvösséget, amely az elhunytak megnyitja az ajtót az örökkévalóság felé. A nyugati boltozatban olvashatók a hitvallás, valamint az analóg ószövetségi idézetek. A tanítás csúcspontja és lényege a keresztre feszítés jelenete, amelyet a keleti falon helyeztek el. Ezen a központi rész két oldalán a rendek, illetve a farizeus és a vámos példázata van ábrázolva. Különleges a déli boltívben látható kompozíció is, amelynek témája Mária szüzessége: a téma és az ábrázolás formája azon teológiai diskurzusra emlékeztet, amelyet a bécsi egyetemen folytattak a XV. század elején. Egyébként a kápolnáról egy nagyszerű monográfia készült német nyelven, Helga Fabritius tollából Die Honigberger Kapelle címen, Verlag Janos Stekovics kiadásában (Kunst und Selbstdarstellung einer siebenbürgischen Gemeinde im 15. Jahrhundert). Kár, hogy ez a könyv Erdélyben nem kapható, beszerezhetetlen. Csodálatos leírást ad a kápolna művészeti értékeiről.

Soron következő állomásunk Fogaras volt. A várost 1292-ben a dokumentumok Fogros néven említik, az 1200-as évektől királyi birtok. Nagy Lajos királyunk Vlad havasalföldi vajdának adja hűbérbe, majd a XV. század végétől az erdélyi fejedelmek feleségeinek birtoka lesz. Fénykorát Bethlen Gábor alatt élte, várkápolnájában 1637–1656 között országgyűléseket is tartottak, hiszen Apafi Mihály idejében Fogaras volt az erdélyi fejedelemség központja. Az úti-könyvek nemigen említik a ferencesek jelenlétét a városban, pedig a Fogaras főterén álló háromhajós gótikus középkori templom a ferencesek birtokában volt; 1704-ben rommá égett. A korabeli oklevelek tanúsága szerint a fogarasi vár 1310-ben már Szűz Mária tiszteletére szentelt kápolnával rendelkezett. A középkori katolikus lakosság két részre oszlott, a szászok lutheránusok, a magyarok reformátusok lettek, de a templomot közösen használták. A katolikus hitélet csak a XVIII. század közepén éledt fel, 1687-ben megérkezett az első katonalelkész, ferences páter személyében, majd a brassói, illetve nagyszébeni kolostortól több barát is érkezett, akik felépítették Boél József nemesi kúriájának a helyén (amit ő a ferenceseknek

Tizenötödik századi freskók a szászhermányi kápolnában. Fotó: Udvarhelyi Olivér

adományozott) 1737-ben az első ferences templomot és kolostort. 1760-ban azonban az egész városban tűz pusztított, a templom és a kolostor is porrá égett. Ezért – közel húsz éven keresztül – építettek új templomot és kolostort a testvérek, amely templom jelenleg is szolgálja a szörvényben élő fogarasi magyarságot. A ferencesek levi iskolát is vezettek, az iskolát és a rendházat 1948-ban államosították, 1972–1997 között azonban ismét tevékenykedhettek a barátok Fogarason, majd a templomot a rendházzal együtt átadták a Gyulafehérvári Főegyház-megyének. A kolostorban jelenleg magyar nyelvű óvoda is működik, a mintegy félezer lelket számláló magyar közösség pedig rendkívül aktív.

Udvarhelyi Olivér

Átadták a Megmaradás Házát Szatmárnémetiben

Szeptember 8-án átadták a Szatmári Római Katolikus Püspökség által megálmodott és több mint másfél milliárd forintból, nagyjából a Magyar Kormány támogatásával felépített, közösségi és lelki térként funkcionáló Megmaradás Házát Szatmárnémetiben. A létesítmény a történelmi városközpontban, a közelmúltban felújított székesegyház mögött kapott helyet. Az új közösségi központ megfelelő helyszínt biztosít az egyházmegyei szintű lelkipásztori rendezvények, események számára, a pasztorális programok megtartására, egyben az összetartozás jelképe is, hiszen a közösségi identitás megőrzéséhez is hozzájárul.

Az átadási ünnepséget a székesegyházban bemutatott délelőtti hálaadó szentmise után tartották az új, modern épületegyüttes aulájában, azok jelenlétében, akik anyagi hozzájárulásukkal, munkájukkal lehetővé tették a projekt megvalósulását.

Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes az épület avatóján rámutatott: ez a létesítmény egyszerre jelenti és jelzi a magyarok kereszténységhez, illetve magyarsághoz való hűségét. „Az a mi küldetésünk, hogy magyar nemzetünk történetét is egyfajta üdvtörténetévé tegyük, és ennek a nagy lehetősége a Magyar Megmaradás Háza” – fogalmazott a miniszterelnök-helyettes. Kiemelte: a nemzet és a kereszténység nem egymással szemben álló, hanem egymásra mutató valóság, minden nemzetnek, nemzetiségnek és nemzetiségnek pedig az a küldetése, hogy ezt a valóságot megtartsa. A kereszténység és a magyarság összetartozását hangsúlyozva kifejtette: a

Szent István által felépített magyar nemzetet „nem fognak az évszázadok”, történelmében akkor volt lehetőség gazdagodásra, amikor hűséges volt az államalapító örökséghez, és akkor torkollott ez katasztrófába, amikor akár jobbra, akár balra „lecsúszunk a Szent István-i útról” – magyarázta. Az épület létrehozásához nyújtott kormányzati segítségre utalva Semjén Zsolt azt mondta, az egyes véleményekkel ellentétben a kabinet nem „másokat” támogat, hanem „önmagunkat

támogatjuk, mert az országhatárokon belül és kívül egy nemzet vagyunk”. Csak akkor van magyar megmaradás, ha minden nemzetiség megmarad – hangoztatta a politikus, nyomatékosítva, hogy ezt a magyar államnak kötelessége támogatni.

Schönberger Jenő szatmári megyéspüspök az eseményen összefoglalta: a 2500 négyzetméter alapterületű, többfunkciós épületben olyan közösségi tereket hoztak létre, amelyekben bemutatókat, időszakos kiállításokat, más kulturális rendezvényeket, előadásokat és lelki foglalkozásokat egyaránt rendezhetnek. A beruházás során az épületet összekötötték a mellette lévő 4400 négyzetméteres, a fejlesztés során parkosított területtel, valamint építészeti és esztétikailag is összhangba hozták a 2021-ben felújított székesegyház külső homlokzatával – tájékoztatott a megyéspüspök.

Kereskényi Gábor, Szatmárnémeti RMDSZ-es polgármestere elmondta, hogy a székesegyház tavalyi rekonstrukcióját követően folytatódik Szatmárnémeti történelmi városközpontjának fejlesztése. Az önkormányzat felújította saját ingatlanjait, folytatja a magánépületek rekonstrukcióját és tervben van a Pannónia Szálló megújítása

is – tette hozzá a városvezető. Az eseményen köszöntőt mondott Turós Lóránd, az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője és Pataki Csaba, a Szatmár Megyei Tanács elnöke.

A háromszintes épületben imatermeket, egy nagyobb, 190 férőhelyes és négy kisebb előadótermet, illetve 160 ember befogadására alkalmas rendezvénytermet alakítottak ki. Az itt megszálló vendégek pedig tíz, egyenként két-két ágyval és saját fürdőszobával rendelkező vendégszobát használhatnak, az ő kényelmüket kávézó és 52 férőhelyes parkoló egyaránt szolgálja.

„A Megmaradás Háza nem csupán megfelelő helyszínt biztosít a jövőben azon tevékenységeknek, amelyeket az egyházmegye különböző pontjain szerveznek, hanem az összetartozást szimbolizálva összekovácsoló erővel hat a régió magyar közösségére, hozzájárul identitása, kultúrája, anyanyelve megőrzéséhez is” – írta közösségi oldalán Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár, aki szintén jelen volt az eseményen, Tamás József gyulafehérvári nyugalmazott segédpüspök és sok más jeles egyházi és közéleti személyiség mellett.

(MTI- és más sajtóhírek alapján. Fotók: Potápi Árpád János Facebook-oldala)

Pihenjen Tihanyban a Dália Apartmanban!

A Dália Apartman szeretettel várja a Tihanyba látogatókat! A Major utca 21. szám alatt lévő két, panorámás tetőtéri apartmant egyenként hálótér, nappali, saját, zuhanytálcás fürdőszoba és jól felszerelt amerikai konyha alkotja; mindkettő 2-4 fő befogadására alkalmas. Wi-Fi rendelkezésre áll, az apartmanok légkondicionáló berendezéssel felszerelt. A szobák a Belső-tóra néznek. A kertben hinta, csúszda és kis faház várja a gyermekeket, kerti sütőgépet pedig a felnőtteket. (Kisállat nem vihető.) A szállások igény esetén borkóstoló programot biztosítanak helyi pincéjükben.

A ház 5 percre található a központtól és a Belső-tó is 5 perces sétával közelíthető meg. Parkolni a térévezett udvarban lehet.

Keresse a Dália Apartmant a +36-30/625-9734-es telefonszámon vagy a daliaapartman@gmail.com e-mail-címen!

Humorsarok

Pár évvel ezelőtt az utolsó Habsburg-trónörökös megkérdezi a sportriporter:
– Kinek szurkol a ma esti osztrák–magyar mérkőzésen?
– Miért? Kivel játszunk?

– Hogy nevezik a zöldruhás szerzetest?
– Környezetbarát!

A nyelvtanár kérdezi Mórckát:
– Milyen időben vannak ezek az igék: én fádom, te fázol, ő fázik?
– Hideg időben!

Pistikét felszólítja a tanár:
– Pistike, mondj egy igekötőt és egy személyes névmást!
– Ki, én?
– Nagyon jó!

Rejtvény a Tamási Áron 125 Emlékévében (1.)

Mint már korábban jeleztük, az *Életünk* újság szerkesztősége és kiadóhivatala, a Misszió Média Kft. is csatlakozik a Tamási Áron 125 Emlékévé célkitűzéseinek elérését segítő törekvésekhez, mégpedig a *Játszva tanulás: online szabadulószoza, online kvíz és online keresztrejtvény-sorozat* című kezdeményezés megvalósításával. Az év hátralévő részében a keresztrejtvényekből emelünk ide néhányat. A rejtvényeket Fülepné Sziblik Mónika projektvezető készítette. A program együttműködő partnere a Tamási Áron 125 Emlékévé lebonyolító Magyarság Háza.

Vízszintes: 1. Tamási Áron egyik regényének címe. 9. Magyar énekes. 10. Férfinév. 11. Leesik a virág szirma. 14. 1006 római számokkal. 15. Megreped a jég a befagyott vízen. 16. Etelka beceneve. 18. Argentína és Spanyolország autójelzése. 19. Tetejére. 20. ... Di Caprio, amerikai színész. 24. Mangán vegyjele. 25. Tova. 26. Targonca angolul. 28. ... nála egy balta is. Oláh Attila könyve. 31. Amerikai sorozat főszereplője. 32. ... Merse Pál, híres magyar festő. 33. Római 2.

Függőleges: 1. Ilyen verseket írt Ady Endre Lédának. 2. Becézett férfinév. 3. Asztronauták járműve. 4. Végtelen zár! 5. Néma Manila! 6. Szolmizációs hang. 7. Női név. 8. Á.I.V. 12. Megeléget. 13. Shakespeare egyik királya. 17. Rakd. 18. Autóverseny. 21. Egyesült Nemzetek Szervezete röviden. 22. Nemesgáz. 23. Időmérő eszköz. 27. Arab férfinév. 29. Római 6. 30. Személyes névmás.

1	2	3	4	5	6	7	8		
9						10			
11			12		13		14		
15					16	17			
				18				19	
20	21		22				23		
24			25			26		27	
28		29			30		31		
32								33	

A Tamási Áron 125 Emlékévéhez kapcsolódó további rejtvények a www.tamasiaronjatekok.hu, a www.eletunk.net és a www.kalejdoszkopfolyoirat.eletunk.net oldalakon érhetők el. (Szerk.)

A szerkesztőség a nem saját írású cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget, mindazonáltal kellő körültekintésre törekszik. Az olvasóinktól és külső forrásokból érkező cikkek tartalmáért azok szerzői vállalnak személyes felelősséget.

Közösségi oldalunk:
www.facebook.com/eletunkujsg

Jó szívvel ajánljuk:
www.jakabantal.eletunk.net
www.kalejdoszkopfolyoirat.eletunk.net

Hirdessen az Életünkben!

Apróhirdetés:
Keret és fénykép nélkül: 100 HUF vagy 0,30 EUR/betű
Keret: 3500 HUF vagy 10 EUR
Fénykép: 7000 HUF vagy 20 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Nagyhirdetés és PR-cikk:
Teljes oldal: 400 e HUF vagy 1100 EUR
Féloldal: 300 e HUF vagy 800 EUR
Negyedoldal: 200 e HUF vagy 500 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Médiapartnereink:

Bécsi Napló
Clevelandi Magyarokért Alapítvány
Független Magyar Rádió Toronto
Kalejdoszkóp folyóirat, Toronto
Mozaik Sydney Magyar Rádió
Napjaink, West Kelowna, Kanada
Pannon RTV, Szabadka
Temerini Újság
Vatikáni Rádió

Lapunk megjelenése megvalósult a Magyar Kormány támogatásával. A Bethlen Gábor Alap hozzájárult a kiadónk működésével és ezzel a lapunk fenn tartásával kapcsolatos költségekhez.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Misszió Média Lap- és Könyvkiadó Kft.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064
E-mail: szerkesztoseg@eletunk.net
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujsg

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Tanácsadók:
Sajgó Szabolcs SJ, Szócs Csaba,
Varga János, Vértesaljai László SJ

Munkatársak:
Dancs Rózsa, Hiba György SJ, Horváth Enikő,
Kovács Péter, Puss Sándor SJ, Sebestyén Péter,
Simon Kinga, Szabó Ferenc SJ, Vincze András

Előfizetés:
közvetlenül a kiadóhivatalnál vagy
az európai magyar lelkesítésekben keresztül
Előfizetés a 2022. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év, 7000 HUF/év

Digitális változat:
20 EUR/év vagy 6000 HUF/év

Bankszámlaszámunk:
MISSZIÓ MÉDIA KFT.

OTP BANK
11716008-22527699
HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomtatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokaji út 5.

Keresse lapunkat a világhálón is:
www.eletunk.net

Emlékszentmisét ünnepeltek Altöttingben augusztus 20-án

Öt év után újra összegyűltek a bajorországi magyarok, hogy az 1947. augusztus 20-i zárandoklatra emlékezzenek. A kegytemplom renoválása miatt a közeli Stiftkirche-ben, az Altöttingi kegytemplom oltáránál bemutatott szentmisét Kovács János Kirchdorf am Inn-i plébános celebrálta. A kántori szolgálatot Szócska Sára végezte.

Az időjárás hasonlóan esős volt, mint 75 évvel ezelőtt. A szentmisén hálát adtunk az elmúlt évek történéseiért. Mindenki saját örömeit, bánatait is a „Fekete Madonna” oltárhoz vihetné. A templom zengett a Szent István-énekektől.

Szentbeszédében a plébános úr arra emlékeztette a résztvevőket, hogy miért is fontos Altötting, Szent István és Boldog Gizella a környéken élő hívek számára. Bátran fohászkodhatunk hozzájuk bármikor, mert jó magyarnak lenni, és akárhol is élünk, összetartozunk.

Funke Attila,
a zárandoklat szervezője

Egyházi személyek kitüntetése nemzeti ünnepünk alkalmából

Nemzeti ünnepünk alkalmából Novák Katalin köztársasági elnök által adományozott kitüntetések adott át Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter Budapesten augusztus 19-én.

A Magyar Erdemrend Lovagkeresztje kitüntetését kapta mások mellett:

– a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács tagja kiemelkedő társadalmi és hitéleti tevékenysége, különösen az érdekegyeztetés területén, a Magyar Katolikus Egyház és az Egyházi Oldal képviselőjeként végzett munkája elismeréseként **Beran Ferenc Lajos** esperes, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hit-tudományi Kara Erkölcsteológiai Tanszékének egyetemi docense, a budapest-újlaki Sárlos Boldogasszony-templom plébánosa;

– a katolikus ifjúság nevelése és a felnőttképzés elősegítése érdekében folytatott tevékenysége, valamint a hazai és a határon túli magyar katolikus ifjúság magyarországi és nemzetközi programjainak megszervezésében vállalt szerepe elismeréseként **Gábor Miklós**, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Ifjúsági Bizottságának irodavezetője, a Katolikus Ifjúsági Mozgalom tiszteletbeli elnöke;

– a Nyíregyházi Egyházmegye oktatásügyi tanácsadója a görögkatolikus oktatási és nevelési intézményrendszer kialakítása és fejlesztése érdekében végzett tevékenysége elismeréseként **Grunda János** görögkatolikus pap;

– a közelmúlt történelmi fordulópontjainak kutatása, valamint a feltárt tényanyag széles körű megismertetése érdekében végzett sokoldalú, példamutató munkája elismeréseként **Ötvös István**, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara Történettudományi Intézete Jelenkortörténeti Tanszékének egyetemi docense, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága tagja és Katonai Munkacsoportjának vezetője;

– Magyarország és a Szentszék kapcsolatainak előmozdításában vállalt jelentős szerepe elismeréseként **Végerbauer Richárd**, a Szentszék Magyarországi Nagykövetségének titkára.

A Magyar Ezüst Erdemkeresztet kapta mások mellett **Szabján Imre**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Vészhelyzetkezelési Munkacsoportjának vezetője az elmúlt évek humanitárius katasztrófahelyzeteiben tanúsított rendkívüli helytállása, valamint vezetői tevékenysége elismeréseként.

Csak János kultúráért és innovációért felelős miniszter és Vitályos Eszter parlamenti államtitkár augusztus 20-án alkalmából szintén állami kitüntetések adott át a Pesti Vigadóban augusztus 19-én.

A Magyar Erdemrend Középkeresztje polgári tagozat kitüntetését vehette át mások mellett **dr. Balogh Elemér** jogtörténész, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara Európai Jogtörténeti Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, a Magyar Tudományos Akadémia Állam- és Jogtudományi Bizottságának alelnöke, a Szent István Tudományos Akadémia rendes tagja, az Alkotmánybíróság volt tagja és **Felföldi László**, a Pécsi Egyházmegye megyéspüspöke.

A Magyar Erdemrend Lovagkeresztje polgári tagozat kitüntetését vehette át mások mellett **Adorjáni Zsolt**, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Klasszikus és Újlatin Nyelvek Intézete Klasszika-filológia Tanszékének adjunktusa, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Bölcsészettudományi Kutatóközpont Moravcsik Gyula Intézete Antik Osztályának vezetője; **Szamosi Szabolcs** Liszt Ferenc-díjas orgonaművész, a Filharmónia Magyarország ügyvezető igazgatója és a szegedi dóm zeneigazgatója, a pécsi Szent Péter- és Szent Pál-székesegyház volt orgonistája, karnagyja és zenei vezetője, továbbá **dr. Takács Gyula** teológus, pápai káplán, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának magántanára, a csörötneki Örök Ige-templom plébánosa, a Szent István Tudományos Akadémia tagja.

A kitüntetetteknek szeretettel gratulálunk!

(Kormany.hu, Szerk.)

Jöjjenek játszani és tudjanak meg többet Tamási Áronról!

A szabadulószooba és a kvízek az online játékokat kedvelőket várják, a keresztrejtvények ki is nyomtathatók

A Tamási Áron születésének 125. évfordulója alkalmából a Nemzetpolitikai Államtitkárság által meghirdetett emlékváltozatos programjai közé egy egészen érdekes és különleges kezdeményezés is felsorakozott az online térben: egy szabadulószoobából való kijutás izgalmas folyamata, három nehézségi fokozatba sorolt kvízek kitöltése és hagyományos, illetve skandináv típusú keresztrejtvények megfejtése révén is szert tehetnek Tamási Áronnal kapcsolatos ismeretekre fiatal és örök fiatal játékosok. Az ötlet gazdája és kidolgozója a 24 esztendő Fülepné Sziblik Mónika, aki hitvestársával, a 25. életéhez közeledő Fülepné Márk informatikussal közösen, a Misszió Média Kiadóval együttműködve és a Magyarság Háza partnerségével indította útjára az említett online játékokat. Az, hogy mi miért alakult így a www.tamasiaronjatekok.hu oldalon, Fülepné Sziblik Mónika projektvezető válaszaiból kiderül.

– Milyen megfontolás alapján döntöttetek úgy, hogy – legfőképpen – fiataloknak szóló online játékokkal fogjátok gyarapítani, színesíteni a Tamási Áron 125 Emlékváltozatos programját?

– Miután az emlékváltozatos januári sajtótájékoztatón elhangzott, hogy a szervezők szándéka szerint a célközönségük kiemelten a fiatalabb nemzedék lesz, az első gondolatunk az volt, hogy ettől a korosztálytól talán még mi sem vagyunk annyira távol. Visszagondoltunk arra, hogy minket milyen programok kötöttek le az iskolában, melyek voltak a kedvenc rendhagyó napjaink és hogyan szereztük a legmaradandóbb élményeket. Ezeket az emlékeket próbáltuk ötvözni a mai trendekkel, hogy a fiatalok számára egy valóban szórakoztató és ugyanennyire hasznos programsorozatot kínálhassunk.

– Hogyhogy éppen az Életünk lap kiadóihoz, a Misszió Média Kft.-hez köpögtök be a kezdeményezés gondolatával és a közös megvalósítás szándékával?

– Az Életünk újság és a torontói Kalejdoszkóp kulturális folyóirat virtuális térbe való bevezetése, valamint a Jakab Antal-emlékoldal létrehozása kapcsán két és fél éve dolgozunk együtt a Misszió Média Kiadóval. Ezek mellett döntő mértékben a 2020-ban, a Nemzeti Összetartozás Évében történő közös munkálkodásunk és annak sikere ösztönzött minket az újabb együttműködésre. Nem árulok el nagy titkot azzal, hogy ez alkalommal is remekül sikerült a közös munka, remélem, lesz még ilyesmire lehetőségünk a jövőben is.

– Miért éppen szabadulószooba, kvíz és keresztrejtvény lett a három fő online játéktípus?

– Több különböző játékban gondolkodtunk, hogy mindenki találhasson az oldalon kedvére valót. Mivel gyermekkorom óta az egyik kedvenc időöltöttem a keresztrejtvények fejtése, ez a kategória egészen kézenfekvő volt. Havonta egy, felváltva skandináv és hagyományos típusú keresztrejtvénnyel jelentkeztünk, amelyeket olyan módon helyeztünk el az oldalon, hogy online és nyomtatás után papíron is kitölthető legyen. A Tamási Áron életéről és műveiről készült

feleletválasztós kérdéssorozatok szintén elengedhetetlenek gondoltuk edukációs szempontból. Növeli, illetve fokozza a játék jellegét, hogy a kvízeket nehézségi fok szerint alap-, közép- és mesterfokba soroltuk, illetve hogy a kérdések, miként a válaszok sorrendje is minden megnyitáskor változik. A szabadulószooba pedig – a személyes kedvencem – fiatalos, modern játékelem.

– Több mint fél évig tartott az előkészítés és a kidolgozás, a feladatok megszerkesztésének és az oldal kialakításának a folyamata. Mi volt ebben a legszebb és mi a legnehezebb?

– A legszebb egyben a legnehezebb is volt: az első vázlatoktól eljutni a végleges változatig, ami jelenleg is szerepel a weboldalon, igazi kihívás volt. Sőt ahogy az lenni szokott, nálunk is volt végleges, majd végleges2, majd pedig tényleg-végleges, és még azon is volt mit csiszolni. Mindannyian sokat tanultunk ez idő alatt, és persze nem csak Tamási Áronról. Fantasztikus élmény

volt látni, hogy az elképzeléseink valósággá válnak, és ami először csak a fejünkben élt, az most valós emberekhez eljutva valós szórakozást nyújt.

– A szabadulószoobában vannak nehezebb és kifejezetten könnyű nyomok is. Ez szándékosan, tudatos koncepció szerint történt így?

– Szerettük volna elkerülni, hogy túl nehéz feladatokkal esetleg kedvüket szegjük a játékosoknak és félúton feladják. Ha pedig túl egyszerűek a feladatok, az a játéklélményből venne el, unalmassá válna és nem utolsósorban pár perc alatt véget is érne. A cél az volt, hogy a szobából való kijutás

igazi kaland legyen és büszkeséggel töltsék el játékosainkat az elért eredmény.

– Kik segítettek nektek, kik vettek részt még valamilyen formában a munkában?

– Fűrjes Panka kiváló grafikai alkotásaival járult hozzá az oldal vonzó képi megjelenítéséhez, Nagy Márton a szövegek korrektúrázását végezte és végzi. Varga Gabriella, a Misszió Média Kiadó vezetője az adminisztráció, a koordináció és a médiakampány terén nélkülözhetetlen segítségünk. Nagyon hálásak vagyunk a Magyarság Házának, nemcsak a partnerség vállalásáért, hanem számos jobbító szakmai meglátásukért is. Két médiafelület, az Életünk újság és a kanadai Kalejdoszkóp folyóirat pedig nemcsak abban lesz a segítségünk, hogy játékaink híre a diaszpóra magyarjaihoz is eljusson, hanem az emlékváltozást végigkísérelni a reklám- és promóciós tevékenységet.

– Bizonyára te is most kerültél igazán közelebb Tamási Áron világához. Milyen élményeket éltél át ezzel kapcsolatban?

– Be kell vallanom, kifejezetten korlátozottak voltak az ismereteim Tamási Áronról,

budapesti hölgy pedig a keresztrejtvények nyilvánossá válása után néhány nappal lefényképezve elküldte nekünk mind a nyolc általa kitöltött keresztrejtvényt! El is gon-

dolgoztunk azon, hogy vajon nem kevés-e a havi egy rejtvény, és eldöntöttük, hogy készítünk még néhányat pluszban az emlékváltozatos felében. Reményeink szerint főként általános- és középiskolás diákok, egész osztályok fogják látogatni a www.tamasiaronjatekok.hu oldalt, de természetesen mindenki mást is sok szeretettel várunk, hiszen a játékok (nem csak ezen az oldalon) életkorfüggetlenek!

– Mi lenne a várakozásaitoknak leginkább megfelelő eredmény, amit az emlékváltozatos végén látni szeretnétek?

– Számszerűsíthető eredmények szempontjából azt a célt tűztük ki magunk elé, hogy mindazon emberek létszáma, akikhez sikerül majd eljuttatnunk a játékok valamelyikét, több százzan, de inkább ezrekben legyen mérhető. Ennél is fontosabb azonban a játékosok véleménye, amit ők, névtelenül és nem nyilvánosan, egy egyszerű űrlap segítségével juttathatnak el hozzánk. Egyik játékosunk például azt írta a szabadulószoobából való kijutása után, hogy: „Érdekes, sok információval ellátó játék.” Nagyon örülünk az ilyen visszajelzéseknek!

Nincs is más hátra, mint hogy Kosztolányi Dezsővel együtt kortól, nemtől, foglalkozástól függetlenül minden honfitársunk felé feltegyük a kérdést: „Akarsz-e mindig, mindig játszani?”

Székely Pálma, Bécsi Napló